

ZAKON

O TRGOVINI

("Sl. glasnik RS", br. 105/2019)

GLAVA I

OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se planiranje i razvoj trgovine, prava i obaveze trgovaca, oblici trgovine, posebne tržišne institucije, deklarisanje robe i način formiranja i isticanja cijene robe, trgovačka evidencija, praćenje trgovine i tržišta, nepoštene trgovačke radnje, zabrana ograničavanja tržišta i privremene mjere ograničenja tržišta, podsticanje razvoja trgovine, upravni i inspekcijski nadzor i druga pitanja od značaja za obavljanje trgovine.

Član 2

(1) Trgovina se obavlja u skladu sa zakonom, dobrim poslovnim običajima, principima lojalne konkurencije i trgovačkim pravilima, odnosno uzansama, na način kojim se ne nanosi šteta drugim trgovcima, potrošačima ili opštim interesima.

(2) Zabranjena su ograničenja slobode obavljanja trgovine.

(3) Izuzetno, ograničenje slobode trgovine može se privremeno odrediti na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i posebnim zakonima.

Član 3

(1) Roba koja se stavlja u promet mora biti usklađena sa standardima, tehničkim normativima i kvalitativnim normama propisanim ili priznatim kao uslov za njihovo stavljanje u promet ili upotrebu na tržištu Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika).

(2) Cijena robe koja se stavlja u promet iskazuje se obavezno u domaćoj valuti.

Član 4

(1) Trgovci imaju jednak pravni položaj i ravnopravni su na tržištu.

(2) Zabranjen je svaki oblik diskriminacije uslova za obavljanje trgovine ili narušavanje ravnopravnosti trgovaca na tržištu.

Član 5

Trgovci su dužni da u tržišnoj konkurenciji postupaju pošteno, na način koji nije usmjeren na nanošenje štete drugim trgovcima, odnosno potrošačima, kao i javnom interesu, a u skladu sa poslovnim moralom i dobrim poslovnim običajima.

Član 6

(1) Republika obezbjeđuje uslove za održavanje stabilnosti i snabdjevenosti tržišta, naročito uslova koji se odnose na robu, odnosno usluge od egzistencijalnog značaja za stanovništvo.

(2) Zabranjeno je učesnicima na tržištu preduzimanje radnji kojima se izaziva nestabilnost i poremećaj u snabdjevenosti tržišta.

Član 7

(1) Ovaj zakon primjenjuje se na pravna lica i preduzetnike koji obavljaju trgovinu i pružaju trgovinske usluge u Republici.

(2) Ovaj zakon ne primjenjuje se na pravna lica i preduzetnike kada pružaju usluge u Republici koje su uređene posebnim zakonima.

Član 8

Na zaštitu potrošača u Republici primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita potrošača, kao i odredbe zakona kojim se uređuje zaštita potrošača u BiH.

Član 9

(1) Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeća značenje:

- 1) tržište je institucionalno uređeno mjesto na kojima se obavlja trgovina robom i uslugama,
- 2) trgovina je kupovina i prodaja robe i pružanje trgovinskih usluga na tržištu Republike,
- 3) trgovac je subjekat koji kupuje i prodaje robu i pruža trgovinske usluge na tržištu,
- 4) trgovinska djelatnost, u smislu ovog zakona, jeste kupovina i prodaja robe i pružanje trgovinskih usluga,
- 5) promet je skup svih osnovnih i pratećih poslovnih aktivnosti u vezi sa nabavkom i prodajom robe i pružanjem usluga,
- 6) poslovne prostorije (prodajni objekat i prodajno mjesto) jesu prostorije u kojima se vrši promet robe i pružaju usluge i koje ispunjavaju propisane uslove u vezi sa tehničkom opremljenošću, zaštitom na radu, zaštitom i unapređivanjem životne sredine i druge uslove za obavljanje odgovarajuće trgovinske djelatnosti,
- 7) prodajni objekat je prostor koji čini jedinstvenu, funkcionalnu i tehničko-tehnološku cjelinu, trajnog ili privremenog karaktera, zatvorenog ili otvorenog tipa, opremljen na propisani način, koji je namijenjen ili može biti namijenjen za obavljanje prometa,
- 8) prodajno mjesto je prodajni objekat ili drugo mjesto van prodajnog objekta na kojem je predviđeno i odobreno obavljanje prometa, u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- 9) potrošač je fizičko lice koje kupuje robu, poručuje, stiče ili koristi proizvode ili usluge za svoje potrebe i za potrebe svog domaćinstva ili kome je upućena ponuda za robu ili uslugu,
- 10) prodavač je fizičko lice zaposleno kod trgovca koje neposredno prodaje robu i savjetuje kupca o svojstvima i namjeni robe,
- 11) tržišne institucije su posebni, uređeni oblici tržišta koje organizuju susret trgovaca i kupaca robe, odnosno usluga, sa ciljem njene prodaje ili promocije,
- 12) elektronska platforma je sredstvo putem kojeg lice koje ima svojstvo pružaoca usluge informacionog društva u smislu zakona kojim se uređuje elektronska trgovina pruža uslugu povezivanja stranama koje trguju elektronskim putem i koje upravlja elektronskom platformom, te može i da obavlja prodaju sopstvene robe, odnosno usluge preko te platforme,
- 13) elektronska prodavnica je prodavnica na internetu preko koje trgovac nudi robu, odnosno usluge,
- 14) trgovinska mreža je skup prodajnih objekata na području Republike.

Član 10

Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

GLAVA II PLANIRANJE I RAZVOJ TRGOVINE

Član 11

(1) Strategiju razvoja trgovine u Republici (u daljem tekstu: Strategija) donosi Narodna skupština Republike Srpske, na prijedlog Vlade Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada).

(2) Strategijom se utvrđuju mjere i aktivnosti koje se preduzimaju radi ostvarenja strateških dugoročnih ciljeva u oblasti trgovine.

(3) Strategija sadrži najmanje:

1) analizu postojećeg stanja i dosadašnjeg stepena razvoja trgovine,

2) uporednu analizu trgovine konkurentskih zemalja,

3) ciljeve razvoja trgovine,

4) viziju razvoja trgovine,

5) prijedlog politike razvoja trgovine,

6) ostale elemente.

(4) Radi sprovođenja Strategije, Vlada donosi akcioni plan za četiri godine.

(5) Jedinice lokalne samouprave dužne su da svoje razvojne dokumente usklađuju sa Strategijom.

Član 12

(1) Vlada osniva Savjet za razvoj trgovine Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet) kao savjetodavno tijelo za potrebe unapređenja razvoja trgovine u Republici.

(2) Savjet u okviru svojih nadležnosti obavlja sljedeće poslove:

1) praćenje razvoja i analiza dostignutog nivoa razvijenosti trgovine,

2) predlaganje politike razvoja trgovine,

3) praćenje sprovođenja Strategije i akcionog plana za realizaciju Strategije,

4) druga pitanja od značaja za razvoj i unapređenje trgovine.

(3) Rad članova Savjeta je dobrovoljan i ne plaća se.

(4) Vlada imenuje članove Savjeta, koji čine predstavnici: Privredne komore Republike Srpske, Zanatsko-preduzetničke komore Republike Srpske, Udruženja poslodavaca iz oblasti trgovine, Granskog sindikata, Udruženja za zaštitu potrošača, naučni i univerzitetski radnici iz oblasti trgovine i predstavnik Ministarstva trgovine i turizma (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(5) Pri imenovanju članova Savjeta vodi se računa o ravnopravnoj zastupljenosti polova, u skladu sa zakonom.

GLAVA III PRAVA I OBAVEZE TRGOVCA

Član 13

(1) Trgovinom, u smislu ovog zakona, smatraju se kupovina i prodaja robe i pružanje trgovinskih usluga na tržištu Republike.

(2) Trgovinom se mogu baviti privredna društva i preduzetnici koji su registrovani za obavljanje djelatnosti trgovine (u daljem tekstu: trgovac).

(3) Odredbe ovog zakona kojim se uređuju prava, obaveze i sankcije za trgovca shodno se primjenjuju i na:

1) privredna društva i preduzetnike koji su registrovani za obavljanje djelatnosti proizvodnje i obavljanja usluga, kada svoje proizvode i usluge prodaju na tržištu,

2) fizička lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom ukoliko su registrovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava, kada svoje poljoprivredne proizvode prodaju na tržištu,

3) fizička lica koja, na osnovu ugovora sa trgovcem, obavljaju za trgovca trgovinu na malo izvan poslovnih prostorija,

4) udruženja, kada, radi ostvarivanja svojih ciljeva u skladu sa odredbama svog statuta, prodaju određenu robu, odnosno pružaju uslugu.

Član 14

Za obavljanje djelatnosti trgovine moraju biti obezbijeđeni poslovni prostor, oprema i uređaji i ispunjeni uslovi koji su propisani za lica koja neposredno obavljaju trgovinu, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Član 15

(1) Poslovne prostorije moraju zadovoljavati uslove utvrđene građevinskim, urbanističkim, tehničkim, sanitarnim, protivpožarnim i drugim propisima, odnosno standardima.

(2) Poslovni prostor iz stava 1. ovog člana su prostorije izgrađene u skladu sa urbanističko-građevinskim propisima, a to utvrđuje nadležni organ rješenjem o upotrebnoj dozvoli.

Član 16

Uslov za rad prodavača je najmanje završena srednja škola.

Član 17

(1) U prodajnom objektu u kojem se vrši promet robe prodavači moraju imati odgovarajuću radnu odjeću, a gdje to uslovi rada zahtijevaju, i radnu obuću u skladu sa posebnim propisom.

(2) Radna odjeća prodavača mora biti jednoobrazna.

(3) Na vidljivom gornjem dijelu odjeće prodavača mora biti istaknuto ime i prezime prodavača.

Član 18

(1) Trgovac organizovan kao privredno društvo može da počne obavljanje djelatnosti, da obavlja djelatnosti i da mijenja uslove njenog obavljanja kada se kod nadležnog suda registruje za obavljanje trgovinske djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata, osim ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.

(2) Trgovac organizovan kao preduzetnik može da počne obavljanje djelatnosti, da obavlja djelatnosti i da mijenja uslove njenog obavljanja kada od nadležne organizacione jedinice gradske, odnosno opštinske uprave dobije rješenje o registraciji preduzetnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje zanatsko-preduzetničke djelatnosti.

Član 19

(1) Ministar trgovine i turizma (u daljem tekstu: ministar) donosi rješenje kojim se trgovcu koji je organizovan kao privredno društvo odobrava obavljanje djelatnosti trgovine na veliko i malo naftnim derivatima, i to:

1) trgovinom na malo motornim gorivima,

2) snabdijevanje plovnih objekata tečnim naftnim gorivima za pogon brodskih motora,

3) trgovinom na veliko tečnim gorivima,

4) trgovinom na malo uljem za loženje - ekstra lako i lako specijalno (E i Ls),

5) trgovinom na veliko uljem za loženje - lako, srednje i teško (lako - L, srednje - S i teško - T),

6) trgovinom na malo tečnim naftnim gasom - auto-plinom,

7) trgovinom na veliko tečnim naftnim plinom (propan-butan gasom),

8) trgovinom na malo gasom u bocama - plinom u bocama za domaćinstvo.

(2) Ministar donosi rješenje kojim se trgovcu koji je organizovan kao privredno društvo odobrava obavljanje djelatnosti trgovine na veliko prerađevinama od duvana.

(3) Ministar donosi rješenje kojim se trgovcu koji je organizovan kao privredno društvo odobrava obavljanje djelatnosti usluge tržnice na veliko.

(4) Trgovac za izdavanje rješenja iz st. 1, 2. i 3. ovog člana dužan je da Ministarstvu dostavi dokaze o ispunjenosti uslova za obavljanje trgovinske djelatnosti, i to:

1) ovjerenu i potpisanu pismenu izjavu da su ispunjeni propisani uslovi za poslovne prostorije, opremu, uređaje pomoću kojih se obavlja trgovina, kao i uslovi koji se odnose na stručne spreme lica koja neposredno obavljaju trgovinu,

2) dokaz o upisu u Registar poslovnih subjekata.

(5) Ministar donosi rješenje iz st. 1, 2. i 3. ovog člana u roku od dva dana od dana prijema potpunog i urednog zahtjeva.

(6) Rješenja iz st. 1, 2. i 3. ovog člana konačna su i protiv njih nije dozvoljeno izjaviti žalbu, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(7) Trgovac može da počne obavljanje djelatnosti iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, da obavlja djelatnosti i da mijenja uslove obavljanja kada dobije rješenje kojim mu se odobrava obavljanje trgovinske djelatnosti.

(8) Za donošenje i izmjenu rješenja iz st. 1, 2. i 3. ovog člana trgovac je dužan da plati taksu u skladu sa propisom kojim se utvrđuju republičke administrativne takse.

Član 20

(1) Ministar donosi rješenje kojim se trgovcu koji je organizovan kao privredno društvo odobrava pružanje špediterskih usluga.

(2) Za donošenje rješenja iz stava 1. ovog člana trgovac je obavezan da dostavi:

1) dokaz o upisu u Registar poslovnih subjekata,

2) ovjerenu i potpisanu pismenu izjavu da su ispunjeni propisani uslovi koje moraju ispunjavati poslovne prostorije, oprema, uređaji pomoću kojih se obavlja trgovina i uslovi koji se odnose na stručne spreme lica koja neposredno obavljaju trgovinu,

3) uvjerenje o registraciji, odnosno upisu privrednog društva u jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza,

4) dokaz o registraciji privrednog društva, odnosno poslovne jedinice društva sa naznačenom pretežnom djelatnošću pružanja špediterskih usluga, izdan od nadležnog organa.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana donosi se u roku od dva dana od dana prijema potpunog i urednog zahtjeva.

(4) Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljeno izjaviti žalbu, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(5) Trgovac može da počne obavljanje djelatnosti iz stava 1. ovog člana, da obavlja djelatnosti i da mijenja uslove obavljanja kada dobije rješenje kojim mu se odobrava obavljanje trgovinske djelatnosti.

(6) Ministar na osnovu rješenja iz stava 1. ovog člana trgovcu koji je organizovan kao privredno društvo izdaje certifikat.

(7) Za donošenje rješenja iz stava 1. ovog člana trgovac je dužan platiti taksu u skladu sa propisom kojim se utvrđuju republičke administrativne takse.

(8) Izuzetno od stava 1. ovog člana, privredno društvo koje obavlja špediterske usluge za sopstvene potrebe nije obavezno pribaviti rješenje kojim mu se odobrava pružanje špediterskih usluga.

(9) Ministar donosi uputstvo kojim se propisuju oblik i sadržaj izjave o ispunjenosti propisanih uslova iz člana 19. stav 4. tačka 1) ovog zakona i iz stava 2. tačka 2) ovog člana koje moraju ispunjavati poslovne prostorije, oprema, uređaji pomoću kojih se obavlja trgovina, kao i uslova koji se odnose na stručne spremljiva lica koja neposredno obavljaju trgovinu.

Član 21

(1) Trgovac koji je organizovan kao privredno društvo za obavljanje špediterskih usluga u sjedištu privrednog društva mora imati najmanje jednog zaposlenog radnika koji posjeduje certifikat za obavljanje špediterskih poslova i najmanje po jednog zaposlenog radnika koji posjeduje certifikat za obavljanje špediterskih poslova u poslovnoj jedinici privrednog društva ukoliko djelatnost obavlja u poslovnoj jedinici privrednog društva.

(2) Ministar donosi rješenje fizičkom licu kojim se odobrava obavljanje špediterskih poslova.

(3) Ministar na osnovu rješenja iz stava 2. ovog člana fizičkom licu izdaje certifikat.

(4) Za donošenje rješenja iz stava 2. ovog člana trgovac organizovan kao privredno društvo obavezan je dostaviti:

1) dokaz o registraciji obveznika doprinosa obaveznog osiguranja za fizičko lice za koje se traži izdavanje certifikata koje izdaje Poreska uprava Republike Srpske, i

2) uvjerenje o položenom stručnom ispitu.

(5) Fizičko lice iz stava 2. ovog člana polaže stručni ispit pred komisijom koju rješenjem imenuje ministar, u skladu sa Programom stručnog ispita za lica koja obavljaju špediterske poslove.

(6) Troškove polaganja stručnog ispita za dobijanje certifikata iz stava 1. ovog člana snosi lice koje polaže stručni ispit i troškovi se uplaćuju u korist budžeta Republike.

(7) Ministarstvo izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu za obavljanje špediterskih poslova i vodi evidenciju lica koja su položila ispit za obavljanje špediterskih poslova.

(8) Ministar, uz saglasnost Vlade, pravilnikom propisuje:

1) Program stručnog ispita za lica koja obavljaju špediterske poslove,

2) sadržaj i način vođenja evidencije lica koja su položila ispit za obavljanje špediterskih poslova,

3) obrazac uvjerenja o položenom stručnom ispitu za obavljanje špediterskih poslova,

4) visinu troškova za polaganja stručnog ispita za dobijanje certifikata za obavljanje špediterskih poslova.

Član 22

(1) Rješenje o upotrebnoj dozvoli nije uslov za donošenje rješenja iz člana 19. st. 1, 2. i 3. i člana 20. stav 1. ovog zakona, ali se ta činjenica provjerava zajedno sa utvrđivanjem ispunjenosti uslova iz člana 15. ovog zakona.

(2) Nadležni organ u postupku donošenja rješenja iz člana 19. st. 1, 2. i 3. i člana 20. stav 1. ovog zakona ne provjerava pravni osnov korišćenja poslovnog prostora.

Član 23

(1) Ukoliko je posebnim zakonom ili drugim propisom, kao uslov, propisano pribavljanje posebnog rješenja za obavljanje pojedinih trgovinskih djelatnosti, navedeno rješenje nije uslov za izdavanje rješenja iz člana 19. st. 1, 2. i 3. i člana 20. stav 1. ovog zakona, ali se ta činjenica provjerava zajedno sa utvrđivanjem ispunjenosti uslova iz člana 15. ovog zakona.

(2) Trgovac je odgovoran za štetu prouzrokovanu trećim licima u slučaju neispunjavanja uslova iz člana 15. ovog zakona u skladu sa opštim pravilima odgovornosti za štetu propisanim zakonom kojim se regulišu obligacioni odnosi.

Član 24

(1) Trgovac se može baviti trgovinskom djelatnošću za koju ispunjava propisane uslove.

(2) Trgovac je dužan da odobrenu trgovinsku djelatnost obavlja u skladu sa rješenjem kojim se odobrava obavljanje djelatnosti.

Član 25

(1) Trgovac je dužan da na prodajnom objektu ili prodajnom mjestu vidno istakne poslovno ime, odnosno naziv ili skraćeno poslovno ime onako kako je registrovan kod nadležnog organa.

(2) Na prodajnom objektu ili prodajnom mjestu, pored podataka iz stava 1. ovog člana, trgovac na malo je dužan da ima istaknutu vrstu trgovinskog objekta u skladu sa propisom kojim je regulisana klasifikacija prodajnih objekata za trgovinu na malo.

(3) Trgovac koji obavlja trgovinu na daljinu dužan je da potrošaču prije kupovine učini dostupnim podatke iz stava 1. ovog člana.

Član 26

(1) Skupština jedinice lokalne samouprave utvrđuje radno vrijeme, raspored dnevnog i sedmičnog radnog vremena prodajnih objekata, radno vrijeme u dane državnih praznika i neradnih dana u kojim je trgovac dužan poslovati, te radno vrijeme za tržnice, sajmove, izložbe i druge povremene načine obavljanja trgovine.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, radno vrijeme dragstora traje od 00.00 do 24.00 sata svaki dan.

(3) Trgovac je dužan da se u svom poslovanju pridržava radnog vremena iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 27

(1) Trgovac je dužan da na prodajnom objektu, odnosno prodajnom mjestu, na jasan i vidljiv način, istakne radno vrijeme, raspored dnevnog i sedmičnog radnog vremena, radno vrijeme u dane državnih praznika i neradnih dana i radno vrijeme privremenog načina obavljanja trgovine.

(2) U slučaju vanrednih promjena, prekida ili drugih oblika privremenog prestanka obavljanja trgovine na određenom prodajnom objektu, odnosno mjestu, trgovac je dužan da te izmjene označi na način iz stava 1. ovog člana, i to prije prestanka obavljanja trgovine.

(3) Trgovac je dužan da najkasnije 15 minuta prije završetka radnog vremena jednom ili dvaput upozori kupce koji se zateknu u prodajnom objektu ili prodajnom mjestu na kraj radnog vremena prodajnog objekta ili prodajnog mjesta.

Član 28

(1) U trgovini na malo zabranjena je prodaja alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol, kao i duvana i duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina.

(2) Na svim prodajnim mjestima gdje se prodaju alkoholna pića i druga pića koja sadrže alkohol, duvan i duvanski proizvodi mora biti istaknuta oznaka o zabrani njihove prodaje licima mlađim od 18 godina.

(3) Trgovac je dužan uskratiti prodaju robe iz stava 1. ovog člana potrošaču ako procijeni da je mlađi od 18 godina, a potrošač dobrovoljno ne dokaže da je stariji od 18 godina davanjem trgovcu na uvid svog identifikacionog dokumenta sa slikom.

Član 29

(1) Trgovac, ukoliko nema interesa za obavljanje djelatnosti iz člana 19. st. 1, 2. i 3. i člana 20. stav 1. ovog zakona, dužan je Ministarstvu podnijeti zahtjev za donošenje rješenja o prestanku obavljanja djelatnosti, i to prije prestanka obavljanja djelatnosti.

(2) Prestanak obavljanja djelatnosti iz člana 19. st. 1, 2. i 3. i člana 20. stav 1. ovog zakona ministar utvrđuje rješenjem, i to sa danom navedenim u zahtjevu za objavu, s tim da se obavljanje djelatnosti ne može objaviti retroaktivno.

(3) Ukoliko u zahtjevu nije naveden datum prestanka, prestanak obavljanja trgovinske djelatnosti utvrđuje se danom podnošenja zahtjeva za objavu.

(4) Rješenje o prestanku obavljanja djelatnosti trgovca iz člana 19. st. 1, 2. i 3. i člana 20. stav 1. ovog zakona dostavlja se nadležnoj inspekciji.

Član 30

(1) Ako trgovac u prodajnom objektu pored prodaje robe na malo ispunjava uslove po posebnom propisu da, pored trgovinske, obavlja i neku drugu djelatnost, odnosno da obezbijedi zadovoljavanje drugih potreba potrošača, prostor namijenjen toj djelatnosti mora biti fizički odvojen od dijela prodajnog objekta namijenjenog obavljanju trgovinske djelatnosti.

(2) Drugom djelatnošću, odnosno drugim potrebama u smislu stava 1. ovog člana smatra se:

- 1) pružanje ugostiteljskih, zanatskih, finansijskih i drugih sličnih usluga,
- 2) čuvanje djece,
- 3) čuvanje stvari.

(3) Trgovac može u prodajnom objektu dodatno obrađivati, odnosno dorađivati hranu, uz ispunjavanje uslova propisnih posebnim propisom, tako da bude primjerena za upotrebu, bez njenog usluživanja.

(4) Trgovac može obezbijediti poseban prostor za konzumaciju hrane u prodajnom objektu u skladu sa propisima iz oblasti ugostiteljstva.

(5) U prodajnom objektu ili ispred njega dopuštene su besplatne degustacije pojedinih vrsta robe na kojima je istaknuta oznaka za tu svrhu.

GLAVA IV OBLICI TRGOVINE

Član 31

(1) Oblici trgovine su:

- 1) trgovina na veliko,
- 2) trgovina na malo,
- 3) pružanje trgovinskih usluga.

(2) Poseban način trgovine je:

- 1) trgovina na otkupnim stanicama,
- 2) trgovina na otkupnim mjestima,
- 3) trgovina na poljoprivrednim gazdinstvima.

Član 32

(1) Trgovina na veliko je skup svih poslovnih aktivnosti u vezi sa prodajom robe licima koja kupuju radi dalje prodaje ili korišćenja u poslovne svrhe.

(2) Trgovina na veliko obavlja se u prodajnim objektima i prodajnim mjestima kao što su: skladišta i stovarišta, kao ambulantna prodaja, prodaja u tranzitu i na drugim mjestima koja ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona za trgovinu na veliko.

(3) Ministar pravilnikom propisuje minimalnotehničke uslove za poslovne prostorije, opremu i uređaje koje moraju da ispunjavaju prodajni objekat i prodajno mjesto u kojem se obavlja trgovina na veliko.

Član 33

(1) Skladišta i stovarišta u smislu ovog zakona su zatvoreni, natkriveni ili otvoreni prostori u kojima se obavlja trgovina na veliko i vrši sortiranje, prepakivanje, čuvanje, skladištenje i priprema robe za otpremu i prodaju.

(2) U skladištima i stovarištima može se obavljati i trgovina na malo pod uslovima koji su propisani za trgovinu na malo.

Član 34

- (1) Proizvođač robe ili trgovac na veliko može organizovati ambulatnu prodaju kao oblik veleprodaje robe za trgovca na malo.
- (2) Ambulantna prodaja je prodaja putem zatvorenog industrijski proizvedenog vozila koje je namijenjeno i opremljeno za promet robe na veliko.
- (3) Ministar pravilnikom propisuje vrstu robe koja se može prodavati putem ambulatne prodaje.

Član 35

- (1) Trgovina na veliko može se obavljati i kao trgovina na veliko u tranzitu kada se kupovina i prodaja robe obavlja bez prethodnog uskladištenja u skladištu trgovca na veliko.
- (2) Za obavljanje trgovine na veliko u tranzitu nije obavezno posjedovanje skladišta.
- (3) Za pojedine vrste robe može se propisati da se trgovina na veliko ne može obavljati u tranzitu.
- (4) Ministar pravilnikom propisuje vrstu robe za koju se trgovina na veliko ne može obavljati u tranzitu.

Član 36

- (1) Trgovina na malo je prodaja robe krajnjim potrošačima radi zadovoljavanja njihovih ličnih i porodičnih potreba ili potreba domaćinstva.
- (2) Trgovina na malo obavlja se u prodajnom objektu ili prodajnom mjestu koje ispunjava uslove propisane ovim zakonom za trgovinu na malo i posebnim propisom.

Član 37

Trgovina na malo obavlja se kao:

- 1) trgovina u prodajnom objektu i prodajnom mjestu;
- 2) trgovina ličnim nuđenjem;
- 3) daljinska trgovina, koja može biti:
  1. elektronska trgovina,
  2. ostala daljinska trgovina putem drugih sredstava.

Član 38

- (1) Prodajni objekti u kojima se obavlja trgovina na malo su:
  - 1) specijalizovana prodavnica prehrambenih i neprehrambenih proizvoda,
  - 2) fabrička prodavnica prehrambenih i neprehrambenih proizvoda,
  - 3) klasična prodavnica,
  - 4) mini-market,
  - 5) supermarket,
  - 6) hipermarket,
  - 7) dragstor,
  - 8) diskontna prodavnica,
  - 9) benzinska pumpna stanica i prodavnica na benzinskoj pumpnoj stanici,
  - 10) plinska pumpna stanica,

11) butik,

12) nespecijalizovana prodavnica pretežno neprehrambenih proizvoda, kao što su: robna kuća, trgovački centar,

13) prodavnica upotrebljavane robe (second hand shop),

14) kiosk,

15) pokretna prodavnica,

16) skladište i stovarište.

(2) Prodajna mjesta u kojima se obavlja trgovina na malo su:

1) automati,

2) rashladne vitrine,

3) prodaja na pokretnom stolu, kao što je: stalak ili sličan improvizovani objekat.

(3) Ministar pravilnikom propisuje minimalnotehničke uslove za poslovne prostorije, opremu i uređaje koje moraju da ispunjavaju prodajni objekat i prodajno mjesto u kojem se obavlja trgovina na malo i za klasifikaciju prodajnih objekata u trgovini na malo.

Član 39

Specijalizovana prodavnica prehrambenim i neprehrambenim proizvodima je prodavnica koja nudi specijalizovani asortiman prehrambenih i neprehrambenih proizvoda.

Član 40

Fabrička prodavnica je prodavnica prehrambenih i neprehrambenih proizvoda u kojoj se obavlja direktna prodaja vlastitih proizvoda po cijenama nižim od prosječnih tržišnih cijena, a smještena je uz proizvodni pogon.

Član 41

Klasična prodavnica je prodavnica u kojoj se nude prehrambeni i neprehrambeni proizvodi svakodnevne potrošnje.

Član 42

Mini-market je samouslužna prodavnica čiji asortiman čine uobičajeni dnevni prehrambeni proizvodi i u manjem obimu neprehrambeni proizvodi.

Član 43

Supermarket je samouslužna prodavnica čiji asortiman čine prehrambeni proizvodi, ali se na prodaju nude i neprehrambeni proizvodi.

Član 44

Hipermarket je samouslužna prodavnica sa parkiralištem koja nudi širok asortiman prehrambenih i neprehrambenih proizvoda.

Član 45

Dragstor je prodavnica u kojoj se vrši trgovina na malo prehrambenim i neprehrambenim proizvodima svakodnevne potrošnje i radnim vremenom od 00.00 do 24.00 sata.

Član 46

Diskontna prodavnica je prodavnica koja nudi ograničen asortiman prehrambenih i neprehrambenih proizvoda po nižim cijenama u odnosu na cijene iste vrste proizvoda koje se primjenjuju u drugim maloprodajnim objektima u toku cijele godine.

Član 47

(1) Benzinska pumpna stanica je prodajno mjesto na kojem se obavlja trgovina na malo tečnim gorivima, kao što su: dizel-goriva, benzini, tečni naftni gas - auto-plin, koja se koriste u motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem i obavlja se preko verifikovanih uređaja za istakanje.

(2) Prodavnica na benzinskoj pumpnoj stanici je prodajni objekat koji se nalazi u prostoru benzinske pumpne stanice u kojoj se nudi različit asortiman proizvoda u originalnom pakovanju.

(3) Benzinska pumpna stanica mora biti opremljena:

1) nepokretnim položenim cilindričnim rezervoarima koji moraju imati važeće tabele zapremine,

2) uređajima za istakanje goriva sa elektronsko-digitalnom kontrolom količine istočenog goriva i finansijske vrijednosti goriva,

3) elektronskim mjernim sistemom za kontrolu količine zaprimljenog i istočenog goriva i trenutnom stanju zaliha goriva u rezervoarima,

4) elektronskom opremom za obavezno automatsko izdavanje računa kupcima za svaku kupovinu goriva izdatim u skladu s propisima kojima se reguliše porez na dodatnu vrijednost,

5) mjernom letvom za mjerenje nivoa tečnosti u nepokretnim rezervoarima, koja je žigosana važećim žigom nadležnog organa ovlašćenog za kontrolu mjernih uređaja.

(4) Uređajima iz stava 1. ovog člana mora se obezbijediti vođenje, iskazivanje i čuvanje podataka o primljenom i izdatom gorivu za: svaku pojedinačnu promjenu, zbirno na nivou dnevnog, mjesečnog i godišnjeg prometa, po potrebi prometa za određeni slobodno zadati period, te čuvanje tih podataka, kao i dostavljanje dnevnih izvještaja nadležnim organima putem elektronske pošte (interneta).

(5) Elektronska oprema iz stava 3. tačke 4) ovog člana mora da omogući slanje kontrolnih dnevnih izvještaja (oblik i sadržaj kontrolnih dnevnih izvještaja propisani su pravilnikom kojim se uređuju način evidentiranja i kontrola prometa na benzinskim pumpnim stanicama putem ugrađene opreme, uvezivanje predviđene opreme, obaveze servisera i omogućavanje daljinskog nadzora u svrhu kontrole i načina određivanja i dodjela identifikacionog broja uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa).

(6) Trgovci koji vrše promet na malo tečnim gorivima, kao što su: dizel-goriva, benzini, tečni naftni gas - autoplina, koja se koriste u motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem i ostalih proizvoda i usluga na malo, obavezni su da na izgrađenim benzinskim pumpnim stanicama opremu iz stava 3. ovog člana instaliraju i uvežu na način predviđen propisom kojim se uređuju način evidentiranja i kontrola prometa na benzinskim pumpnim stanicama putem ugrađene opreme, uvezivanje predviđene opreme, obaveze servisera i omogućavanje daljinskog nadzora u svrhu kontrole i načina određivanja i dodjela identifikacionog broja uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa.

(7) Promet, ugradnju i održavanje - servisiranje uređaja za evidentiranje prometa i mjernih uređaja na benzinskim pumpnim stanicama može vršiti privredno društvo koje ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima iz oblasti standardizacije i metrologije.

(8) Ministar donosi rješenje kojim se trgovcu koji je organizovan kao privredno društvo odobrava stavljanje u promet uređaja za evidentiranje prometa.

(9) Za donošenje rješenja iz stava 8. ovog člana trgovac koji je organizovan kao privredno društvo obavezan je dostaviti:

1) podatke o proizvođaču uređaja za evidentiranje prometa,

2) opis uređaja za evidentiranje prometa sa opisom funkcija softvera i opisom pratećih komponenti,

3) sastavne dijelove ili sisteme uređaja za evidentiranje prometa i šemu tog sistema,

4) šemu programa za upravljanje i šemu aplikacionog programa uređaja za evidentiranje prometa,

5) izvršnu verziju programa rada uređaja za evidentiranje prometa, aplikativnog programa i programa za funkcionalnu provjeru uređaja za evidentiranje prometa sa kompletnim priborom, sve izvršne verzije moraju imati kontrolnu sumu (engl. checksum),

6) dokaz o usaglašenosti tipa uređaja za evidentiranje prometa ovlašćenog certifikacionog tijela,

7) dokaz o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika uređaja za evidentiranje prometa od proizvođača,

8) izjavu proizvođača ili distributera uređaja za evidentiranje prometa da će uređaj za evidentiranje prometa koji se stavlja u promet biti tehnički i funkcionalno identičan sa uređajem za evidentiranje prometa uzorkom, na osnovu kojeg je dat dokaz o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika tog tipa uređaja za evidentiranje prometa.

(10) Ministar donosi rješenje kojim se trgovcu koji je organizovan kao privredno društvo utvrđuje da ispunjava uslove za promet, ugradnju i održavanje uređaja za evidentiranje prometa i mjernih uređaja.

(11) Za donošenje rješenja iz stava 10. ovog člana trgovac je obavezan dostaviti:

1) dokaz da ima sjedište ili poslovnu jedinicu u Republici,

2) dokaz da ima obučene kadrove za ugradnju i održavanje opreme sa certifikatom proizvođača ili od njega ovlašćene organizacije,

3) dokaz da ima obučen kadar iz protiveksplozivne zaštite,

4) dokaz da sa proizvođačem ima zaključen ugovor o distribuciji, ugradnji i održavanju - servisiranju opreme za područje Republike,

5) dokaz da je rješenjem nadležnog organa za standardizaciju i metrologiju odobrena upotreba mjernog uređaja čiji se promet, ugradnju i održavanje traži,

6) dokaz da je data saglasnost Ministarstva za stavljanje u promet i upotrebu uređaja za evidentiranje prometa, a čiji se promet, ugradnja i održavanje traži,

7) dokaz o tehničkoj i organizacionoj opremljenosti servisne službe.

(12) Ministar donosi rješenja iz st. 8. i 10. ovog člana u roku od dva dana od dana prijema potpunog i urednog zahtjeva.

(13) Rješenja iz st. 8. i 10. ovog člana konačna su i protiv njih nije dozvoljeno izjaviti žalbu, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(14) Za donošenje i izmjenu rješenja iz st. 8. i 10. ovog člana trgovac je dužan da plati taksu u skladu sa propisom kojim se utvrđuju republičke administrativne takse.

(15) Ministar pravilnikom propisuje:

1) način evidentiranja i kontrole prometa pogonskog motornog goriva preko uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa sprava za mjerenje tečnih goriva i automatskog mjerila nivoa tečnosti na benzinskim pumpnim stanicama,

2) način evidentiranja i kontrole prometa ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpnim stanicama, preko uređaja za evidentiranje prometa,

3) način umrežavanja uređaja za evidentiranje prometa sa postojećom opremom od ovlašćenih servisera,

4) postupke i radnje prilikom ugradnje opreme,

5) kontrolu rada ugrađene opreme i ovlašćenog servisera,

6) način dodjele i dodjelu identifikacionog broja uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa koji se instaliraju na benzinskim pumpnim stanicama.

Član 48

Plinska pumpna stanica je prodajno mjesto na kojem se obavlja trgovina na malo tečnim naftnim gasom - autoplinom koji se koristi za pogon motora sa unutrašnjim sagorijevanjem.

Član 49

Na benzinskoj i plinskoj pumpnoj stanici trgovac može vršiti promet na malo gasom u bocama - plinom u bocama za domaćinstvo isključivo u originalnim bocama koje su izrađene u skladu sa važećim propisima.

Član 50

(1) Trgovina na malo uljem za loženje - ekstra lako i lako specijalno (EI i Ls) obavlja se:

1) na benzinskim pumpnim stanicama iz posebno utvrđenih poslovnih prostorija - rezervoara izdvojenog od mjesta predviđenog za snabdijevanje pogonskim motornim gorivom,

2) iz posebno utvrđenih skladišnih poslovnih prostorija - rezervoara.

(2) Poslovne prostorije iz stava 1. ovog člana moraju biti izgrađene u skladu sa propisima o izgradnji i opremanju postrojenja za zapaljive tečnosti i skladištenju i pretakanju zapaljivih tečnosti (rezervoari).

(3) Trgovina na malo uljem za loženje - ekstra lako i lako specijalno (EI i Ls) na prodajnim mjestima iz stava 1. ovog člana vrši se isključivo dostavljanjem na adresu kupca auto-cisternama koje su vidno obilježene i isključivo služe za dostavljanje ulja za loženje i koje su opremljene odgovarajućim mjernim uređajima za utvrđivanje istočene količine.

(4) Uređaji iz stava 3. ovog člana mogu se upotrebljavati nakon što odobrenje tipa, ispravnost i tačnost navedenih uređaja potvrdi nadležni organ ovlašćen za kontrolu mjernih uređaja i nakon što budu žigosani.

(5) Trgovci koji obavljaju trgovinu na malo uljem za loženje - ekstra lako i lako specijalno (EI i Ls) na način iz stava 1. ovog člana obavezni su da vode evidenciju o prometovanim količinama (nabavka i prodaja) ulja za loženje (EI i Ls), tačnim podacima o isporukama kupcima, te svakodnevnu evidenciju o stanju zaliha u rezervoarima.

(6) Ministar pravilnikom propisuje:

1) uslove za prostor, opremu i uređaje koji treba da budu ispunjeni za obavljanje trgovine na malo uljem za loženje - ekstra lako i lako specijalno (EI i Ls) na prodajnim mjestima,

2) oblik i sadržaj evidencije o prometovanim količinama (nabavka i prodaja) ulja za loženje - ekstra lako i lako specijalno (EI i Ls),

3) oblik i sadržaj evidencije o stanju zaliha u rezervoarima,

4) oblik i sadržaj evidencije o kupcima i načinu dostavljanja evidencija Ministarstvu.

Član 51

Butik je prodavnica u kojoj se obavlja trgovina na malo modnim novinama, unikatima tekstilne, kožne i krznarske konfekcije, galanterijom, trikotažom, pletenom robom, pozamanterijom i obućom.

Član 52

(1) Nespecijalizovana prodavnica pretežno neprehrambenim proizvodima je posebno uređen prodajni objekat koji nudi asortiman različitih robnih grupa neprehrambenih proizvoda.

(2) Nespecijalizovane prodavnice iz stava 1. ovog člana su: robna kuća i trgovački centar.

Član 53

Robna kuća je prodajni objekat u kojem se vrši prodaja robe na malo najšireg asortimana robe široke potrošnje.

Član 54

(1) Trgovački centar je posebno izgrađena ili u postojećem objektu uređena prostorna cjelina koja se sastoji od više pojedinačno opremljenih poslovnih prostora u kojima se obavlja trgovina na malo i pružaju trgovinske i druge usluge.

(2) Za obavljanje usluga trgovačkog centra trgovac utvrđuje tržišni red, kojim se detaljnije uređuje poslovanje trgovačkog centra.

(3) Trgovac koji pruža usluge trgovačkog centra i korisnik usluga dužni su da se pridržavaju utvrđenog tržišnog reda iz stava 2. ovog člana.

(4) Na tržišni red iz stava 2. ovog člana saglasnost daje gradonačelnik, odnosno načelnik opštine.

Član 55

Prodavnica upotrebljavane robe (second hand shop) je prodavnica koja nudi za prodaju upotrebljavane neprehrambene proizvode.

Član 56

(1) Kiosk je prodajni objekat u kojem se prodaje ograničen asortiman proizvoda, i to kroz odgovarajući otvor na kiosku, bez ulaska kupca u prodajni objekat.

(2) Kiosk se može locirati na mjestima za koje je gradonačelnik, odnosno načelnik opštine dao prethodno odobrenje.

Član 57

(1) Pokretna prodavnica je prodaja robe na malo bez stalnog prodajnog mjesta koja se obavlja putem:

1) posebno uređenog i opremljenog vozila uz ispunjavanje zakonom propisanih uslova,

2) kolica koja se prevoze od mjesta do mjesta,

3) plovnog objekta uz ispunjavanje zakonom propisanih uslova.

(2) Pokretna prodavnica može se locirati na mjestima za koje je gradonačelnik, odnosno načelnik opštine dao prethodno odobrenje.

Član 58

(1) Prodaja robe putem automata je oblik trgovine na malo različitih proizvoda i usluga koja se odvija putem aparata na način da se u za to predviđen otvor na aparatu ubaci novac, žeton ili posebna kartica uz ispunjavanje zakonom propisanih uslova.

(2) Prodaja robe putem automata može se obavljati samo na mjestima za koje je gradonačelnik, odnosno načelnik opštine dao prethodno odobrenje, odnosno uz saglasnost vlasnika ili korisnika prostora u kojem je smješten automat.

Član 59

Prodaja robe na pokretnom stolu, stalku ili sličnom improvizovanom objektu, te iz rashladnih vitrina na javnim površinama može se obavljati samo na mjestima za koje je gradonačelnik, odnosno načelnik opštine dao prethodno odobrenje, odnosno uz saglasnost vlasnika ili korisnika prostora na kojem je smješten pokretni sto, stalak ili sličan improvizovani objekat, odnosno rashladna vitrina.

Član 60

(1) Trgovina ličnim nuđenjem je trgovina na malo izvan poslovnih prostorija trgovca koju trgovac obavlja tako što nudi robu ili usluge ličnim prilaženjem određenom potrošaču, koji je fizički prisutan na mjestu ponude, kada potrošač nije tražio da mu se učini ponuda, po prethodnom pozivu ili pristanku kupca u njegovom stanu, na radnom ili drugom mjestu, uz objašnjenja i prikazivanje upotrebe proizvoda, te osobina, namjene i upotrebljivosti robe ili usluge, kao i drugih uslova koji važe za prodaju robe ili pružanje usluga u skladu sa propisima.

(2) Trgovinu ličnim nuđenjem može da obavlja trgovac koji se registrovao za takav način trgovine i koji ispunjava druge uslove u skladu sa ovim zakonom.

(3) Trgovac može da obavlja trgovinu ličnim nuđenjem lično ili preko ovlašćenih lica - direktan prodavač sa kojim trgovac ima ugovor o radnom angažovanju.

(4) Trgovac iz stava 2. ovog člana izdaje svakom direktnom prodavaču legitimacionu karticu iz koje je vidljiv identitet izdavaoca-trgovca i identitet direktnog prodavača kome je kartica izdata, kao i obim i granice ovlašćenja imaoca legitimacione kartice.

(5) Trgovina ličnim nuđenjem naročito se obavlja:

- 1) kao djelatnost putujućih trgovaca, bez obzira na način prodaje (prodaja na pragu kuće, stana, u prostorijama ponuđenog ili na drugi način),
  - 2) na skupovima potrošača koje je trgovac organizovao pozivanjem potrošača (oglašavanjem, ličnim pozivanjem, promovisanjem),
  - 3) na radnom mjestu ili drugom mjestu izvan stalnih prodajnih prostorija uz prezentovanje i objašnjenja za upotrebu proizvoda, objašnjenja o osobinama, namjeni i upotrebljivosti proizvoda, bez obzira na to da li se posjeta dešava na zahtjev potrošača,
  - 4) iz torbe (torbarenje, kolportiranje) na javnim mjestima (otvorenim i zatvorenim prostorima, na sportskim i kulturnim manifestacijama),
  - 5) svakim drugim ličnim pristupanjem trgovca potrošačima koji nisu tražili da im se učini ponuda.
- (6) Trgovac je dužan da pismenim putem prijavi obavljanje djelatnosti trgovine ličnim nuđenjem nadležnoj organizacionoj jedinici gradske, odnosno opštinske uprave prije nego što počne da je obavlja na odgovarajućem području, kao i da je odjavi, kada bude završena.
- (7) Za obavljanje djelatnosti trgovine ličnim nuđenjem trgovac mora obezbijediti odgovarajuće skladište za robu koju prodaje, poslovni prostor za obavljanje administrativnih poslova i odgovarajući prostor za higijensko-sanitarne potrebe.
- (8) Na trgovinu ličnim nuđenjem shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o trgovini na malo.
- (9) Ministar pravilnikom propisuje način obavljanja trgovine ličnim nuđenjem.

Član 61

- (1) Prodaja na daljinu - daljinska trgovina je trgovina robom na malo, kao i pružanje usluga potrošačima koju trgovac organizuje upotrebom sredstava za komunikaciju između fizički udaljenih lica.
- (2) Daljinsku trgovinu može da organizuje samo trgovac koji se registrovao za tu vrstu trgovine.
- (3) Za obavljanje djelatnosti trgovine na daljinu trgovac mora obezbijediti poslovni prostor za obavljanje administrativnih poslova, odgovarajuće skladište za robu koju prodaje i odgovarajući prostor za higijensko-sanitarne potrebe.
- (4) Ugovor o prodaji robe na daljinu zaključuje se između trgovca i potrošača putem sredstava za daljinsku komunikaciju, u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.
- (5) Ugovor o prodaji na daljinu obavezno sadrži cijenu i druge uslove prodaje.
- (6) Elektronska trgovina je vid daljinske trgovine koja se ostvaruje na način da se roba, odnosno usluga nudi, naručuje i prodaje putem interneta.
- (7) Elektronska trgovina se obavlja kao:
- 1) prodaja robe, odnosno usluga preko elektronske prodavnice (osnovni oblik elektronske trgovine),
  - 2) prodaja robe, odnosno usluga preko elektronske platforme koja povezuje trgovce i potrošače (prodaja preko e-commerce platforme),
  - 3) prodaja robe preko elektronske prodavnice ili preko elektronske platforme, pri čemu se roba isporučuje potrošaču direktno od proizvođača, odnosno trgovca na veliko (engl. dropshipping),
  - 4) prodaja robe, odnosno usluga preko društvenih mreža.
- (8) Ostala daljinska trgovina obavlja se putem drugih sredstava masovne komunikacije, a naročito kao kataloška prodaja, radio, TV prodaja (telešoping), trgovina posredstvom pošte, štampanih pošiljki, reklamnih materijala sa narudžbenicom, telefona, tekstualnih ili multimedijalnih poruka u mobilnoj telefoniji i govornih automata.
- (9) Trgovac koji obavlja djelatnost trgovine na daljinu (dropshipping) ne mora imati odgovarajuće skladište za robu koju prodaje iz stava 3. ovog člana.
- (10) Na daljinsku trgovinu shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na trgovinu na malo.

(11) Ministar pravilnikom propisuje način obavljanja daljinske trgovine - prodaje na daljinu.

Član 62

(1) Trgovinske usluge su djelatnosti kojima se, uz naknadu, podstiče obavljanje razmjene robe od proizvođača do krajnjeg potrošača.

(2) Trgovinske usluge su:

- 1) posredničke,
- 2) zastupničke,
- 3) komisione,
- 4) franšizing,
- 5) usluge skladištenja, otpremanje i dopremanje robe,
- 6) transport i špedicija,
- 7) kontrola kvaliteta i kvantiteta robe,
- 8) marketing,
- 9) trgovački centar,
- 10) usluge iznajmljivanja nosača zvuka i slike.

(3) Usluge organizovanja posebnih tržišnih institucija:

- 1) robna berza,
- 2) sajam,
- 3) privredne izložbe i tradicionalne manifestacije,
- 4) tržnica na malo,
- 5) tržnica na veliko,
- 6) aukcijska kuća,
- 7) stočna pijaca.

(4) Trgovac registrovan kao privredno društvo može obavljati sve trgovinske usluge iz stava 2. ovog člana.

(5) Trgovac registrovan kao preduzetnik može obavljati komisione, posredničke, zastupničke usluge, marketing i usluge iznajmljivanja nosača zvuka i slike.

Član 63

(1) Za obavljanje trgovinskih usluga trgovac je dužan obezbijediti minimalno-tehničke uslove koji se tiču opremljenosti poslovnih prostora, opreme i uređaja.

(2) Ministar pravilnikom propisuje minimalnotehničke uslove koje moraju ispunjavati poslovne prostorije, oprema i uređaji za obavljanje trgovinskih usluga.

Član 64

Posredničke usluge su usluge koje obavlja posrednik u namjeri da nalogodavcu osigura vezu sa trećim licem, koje bi sa nalogodavcem pregovaralo o zaključivanju određenog ugovora, uz naknadu ako taj ugovor bude zaključen.

Član 65

Zastupničke usluge su usluge zastupanja koje obavlja zastupnik između nalogodavca i trećih lica uz naknadu, ali u ime i za račun nalogodavca.

Član 66

(1) Komisione usluge su usluge koje obavlja komisionar kada vrši poslove nabavke ili prodaje robe u svoje ime, a za račun drugog lica - komitenta uz obračun naknade za izvršenu trgovinsku uslugu.

(2) U prodajnom objektu komisiona roba mora biti na posebnim policama, posebnom dijelu poslovne prostorije ili na drugi način odvojena ako se u istoj prostoriji prodaje i vlastita roba komisionara.

(3) Od fizičkog lica u komisionu prodaju ne mogu se uzeti prehrambeni artikli, farmaceutski i kozmetički proizvodi, cigarete i alkoholna pića i predmeti od dragocjenih metala.

Član 67

Franšizing je poslovni odnos u kojem jedna strana - davalac franšizinga ustupa drugoj strani - primaocu franšizinga pravo da u svom poslovanju koristi poslovno ime, proizvode i usluge, te proizvodno i poslovno iskustvo davaoca franšizinga, uz naknadu.

Član 68

Usluge skladištenja su usluge koje obavlja skladištar, a odnose se na smještaj i čuvanje određene robe, te preduzimanje potrebne ili ugovorene radnje radi njenog očuvanja u određenom stanju, te da je preda na zahtjev ostavodavca ili drugog ovlašćenog lica, uz naknadu i uz prethodno zaključen ugovor o skladištenju.

Član 69

Usluge otpremanja i dopremanja robe su usluge koje obavlja otpremnik u svoje ime a za račun nalogodavca, zaključuje ugovor o utovaru, istovaru i prevozu robe i druge ugovore potrebne za izvršenje otpreme i dopreme robe, kao i da obavi ostale uobičajene poslove i radnje, uz naknadu.

Član 70

Špeditorske usluge su usluge koje trgovac obavlja u vezi sa carinjenjem robe u svoje ime i za račun nalogodavca - komitenta, u ime i za račun komitenta, odnosno u svoje ime i za svoj račun, kao i obavljanje drugih uobičajenih poslova i radnji u vezi sa carinjenjem robe, uz naknadu.

Član 71

Usluge kontrole kvaliteta i kvantiteta robe su usluge koje obavlja privredno društvo koje je obavezno da stručno i nepristrasno obavi kontrolu kvaliteta i kvantiteta robe i usluga i izda uvjerenje ili certifikat o tome naručiocu kontrole, uz naknadu.

Član 72

Marketing uslugama smatraju se usluge iz oblasti istraživanja tržišta i marketing komunikacije (ekonomska propaganda, reklama, izložba i slično), kao i druge marketing usluge koje se obavljaju u ime i za račun komitenta.

Član 73

(1) Otkup poljoprivrednih proizvoda, šumskih plodova i stoke može se obavljati slobodno pod uslovima određenim ovim zakonom i podzakonskim aktom.

(2) Otkup poljoprivrednih proizvoda, šumskih plodova i stoke može se obavljati kupovinom od poljoprivrednika u otkupnim stanicama, na otkupnim mjestima i na poljoprivrednim gazdinstvima, registrovanim u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava.

(3) Trgovac u otkupnim stanicama, na otkupnim mjestima i na poljoprivrednom gazdinstvu može od poljoprivrednika otkupiti poljoprivredne proizvode i stoku isključivo ako je proizvedena na njegovom poljoprivrednom gazdinstvu.

(4) U otkupnim stanicama i otkupnim mjestima otkup šumskih plodova može se vršiti i od fizičkih lica.

(5) Otkupna stanica i otkupno mjesto moraju imati odgovarajuću prostoriju, odnosno uređen prostor za prijem i mjerenje robe, skladištenje, utovar, istovar robe i ambalaže i ispunjavati higijensko-tehničke i sanitarne uslove.

(6) Ministar, po pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za poslove poljoprivrede, urbanizma i zdravlja, pravilnikom propisuje uslove za poslovne prostorije, opremu i uređaje koji moraju da budu ispunjeni za obavljanje otkupa poljoprivrednih proizvoda, šumskih plodova i stoke.

Član 74

Otkup proizvoda iz člana 73. ovog zakona koji se obavlja u otkupnim stanicama i otkupnim mjestima može se obavljati ako su, osim uslova utvrđenih ovim i posebnim zakonskim propisima, ispunjeni i sljedeći uslovi:

1) da je istaknuto poslovno ime (firma) i obavještenje o periodu i vremenu otkupa proizvoda, otkupnoj cijeni, vremenu važenja tih cijena i roku plaćanja i

2) da nadležnoj organizacionoj jedinici gradske, odnosno opštinske uprave trgovac, najkasnije sedam dana prije početka otkupa, podnese zahtjev sa podacima o adresi otkupne stanice, odnosno otkupnog mjesta, vrsti proizvoda, otkupnoj cijeni, roku plaćanja, periodu i vremenu u kojem se vrši kupovina.

Član 75

(1) Trgovac je dužan da za otkupljene proizvode izda račun iz otkupnog bloka, sa sljedećim podacima:

- 1) poslovno ime, sjedište i adresa trgovca,
- 2) poslovno ime, prebivalište i adresa prodavca,
- 3) naziv, količina i kvalitet, odnosno klasa kupljenih proizvoda,
- 4) cijena po jedinici mjere i ukupna vrijednost kupljenih proizvoda,
- 5) rok plaćanja,
- 6) datum kupovine,
- 7) potpis ovlašćenog radnika i pečat trgovca.

(2) Račun iz otkupnog bloka mora potpisati ovlašćeni radnik i mora biti ovjeren pečatom trgovca.

(3) Trgovac je dužan da u otkupnoj stanici, na otkupnom mjestu, odnosno u poslovnom sjedištu čuva knjigu izdatih računa iz otkupnih blokova, u skladu sa propisima o čuvanju knjigovodstvenih isprava.

(4) Trgovac koji vrši otkup na otkupnim stanicama i otkupnim mjestima utvrđuje tržišni red kojim se detaljnije uređuju tržišna pravila za obavljanje trgovine.

GLAVA V POSEBNE TRŽIŠNE INSTITUCIJE

Član 76

(1) Posebne tržišne institucije su posebni, uređeni oblici tržišta koji organizuju susret trgovaca i kupaca robe, odnosno usluga, sa ciljem njene prodaje ili promocije.

(2) Posebne tržišne institucije su:

- 1) robna berza,
- 2) sajam,
- 3) privredne izložbe i tradicionalne manifestacije,
- 4) tržnica na malo,
- 5) tržnica na veliko,

6) aukcijska kuća,

7) stočna pijaca.

(3) Posebne tržišne institucije ne mogu da učestvuju kao trgovci u trgovini čiji su organizatori.

Član 77

(1) Osnivanje i organizovanje robnih berzi uređuje se posebnim zakonom.

(2) Pod berzanskim uslugama podrazumijeva se organizovanje privrednih subjekata radi zaključivanja ugovora o kupovini i prodaji robe.

Član 78

(1) Sajam je posebna tržišna institucija koja se bavi organizovanjem sajamskih izložbi, kao i pružanjem pratećih usluga, a naročito iznajmljivanja, projektovanja i pripremanja izložbenih mjesta u sajamskom prostoru, skladištenja robe ili izdavanja skladišnog prostora, organizovanja ili obavljanja prevoza robe za izlagače, utovara, istovara i pakovanja robe, marketinških, ugostiteljskih i drugih usluga u vezi sa organizovanjem sajamskih izložbi.

(2) Sajamska izložba iz stava 1. ovog člana predstavlja izlaganje robe, odnosno usluge u tačno određenom periodu, na prostoru posebne namjene (sajamski prostor, sajmište), od strane određenog izlagača, radi njenog predstavljanja i upoznavanja zainteresovanih kupaca sa tom robom, odnosno uslugama koje taj izlagač nudi.

(3) Trgovac koji se bavi priređivanjem sajмова dužan je da se pridržava rokova predviđenih u kalendaru sajмова, a koji se utvrđuju u dogovoru sa Privrednom komorom Republike Srpske.

Član 79

(1) Privredne izložbe su izložbe robe, odnosno usluga, privremenog ili povremenog karaktera, van sajamskog prostora.

(2) Tradicionalne manifestacije su: vašari, festivali i druge manifestacije na kojima se u sklopu kulturnih, muzičkih, sportskih i drugih društvenih aktivnosti prodaje određena roba, odnosno usluge, a u skladu sa običajima povodom tih aktivnosti i za to područje.

(3) Organizator privrednih izložbi i tradicionalnih manifestacija je dužan da:

1) vodi evidenciju lica koja izlažu ili prodaju robu, odnosno usluge,

2) jasno obilježi i izdvoji prostor na kome se održava privredna izložba i tradicionalna manifestacija od okolnog prostora,

3) vidno istakne organizatora privredne izložbe i tradicionalne manifestacije i period trajanja izložbe i manifestacije.

(4) Na privrednim izložbama i tradicionalnim manifestacijama dozvoljena je prodaja robe i pružanje usluga koje su predmet i svrha organizovanja izložbi i manifestacija.

(5) Gradonačelnik, odnosno načelnik opštine određuje vrijeme i mjesto održavanja privrednih izložbi i tradicionalnih manifestacija.

Član 80

(1) Tržnica na malo, odnosno pijaca je posebna tržišna institucija koja predstavlja organizovano i uređeno mjesto na kojem se obavlja trgovina na malo poljoprivrednim, prehrambenim proizvodima, robom svakodnevne potrošnje, zanatskim proizvodima, proizvodima domaće radinosti i ostalom robom koja se po svojim osobinama može izložiti u pijačnoj trgovini.

(2) Tržnica na malo, odnosno pijaca organizuje se i uređuje kao zasebna cjelina ili fizički odvojena potcjelina jedne cjeline, i to:

1) zelena tržnica na malo, odnosno zelena pijaca,

- 2) robna tržnica na malo, odnosno robna pijaca,
- 3) kvantaška tržnica na malo, odnosno kvantaška pijaca,
- 4) tržnica na malo za prodaju korišćene robe, odnosno pijaca starih stvari,
- 5) tržnica na malo upotrebljavanim autima - autopijaca.

Član 81

(1) Trgovinom na tržnici na malo mogu da se bave registrovani trgovci, a bez registracije i fizička lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom, odnosno poljoprivredno gazdinstvo ukoliko je registrovano u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava, kada svoje poljoprivredne proizvode prodaju na tržištu.

(2) Fizička lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom iz stava 1. ovog člana mogu, bez registracije, prodavati isključivo voće, povrće i druge poljoprivredne proizvode koje su proizvela na svom poljoprivrednom gazdinstvu.

Član 82

(1) Trgovac koji vrši usluge tržnice na malo, odnosno pijace utvrđuje tržni, odnosno pijačni red, kojim se detaljnije uređuju pravila za prodaju robe, vrstu robe, način izlaganja robe, održavanje prostorija i opreme za obavljanje trgovine na tržnicama na malo.

(2) Trgovac koji vrši usluge tržnice na malo, odnosno pijace i korisnici usluga pijace, odnosno tržnice na malo dužni su da se pridržavaju utvrđenog tržnog reda iz stava 1. ovog člana.

(3) Na tržni red iz stava 1. ovog člana saglasnost daje gradonačelnik, odnosno načelnik opštine, koji može uskratiti davanje saglasnosti ukoliko ocijeni da se tržnim redom trgovina reguliše suprotno interesima korisnika usluga i kupaca, posebno u vezi sa higijensko-sanitarnim uslovima i uslovima zaštite životne sredine u skladu sa posebnim propisima.

Član 83

Tržnica na veliko je posebna tržišna institucija koja predstavlja organizovano i uređeno mjesto na kojem se obavlja trgovina na veliko poljoprivredno-prehrambenim proizvodima i drugim proizvodima, uz pružanje pratećih usluga.

Član 84

(1) Uslugama tržnice na veliko smatraju se:

1) stavljanje na raspolaganje i izdavanje prostora za izlaganje i prodaju poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda na veliko,

2) skladištenje poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda i korišćenje sredstava za manipulaciju tim proizvodima,

3) obavljanje prevoza, otpremanja i dopremanja, kao i poslovi održavanja kvaliteta i kvantiteta uskladištenih proizvoda.

(2) Na tržnici na veliko obavlja se trgovina na veliko, a izuzetno i trgovina na malo pod uslovima koji su propisani za tržnicu na malo, odnosno pijacu iz čl. 81. i 82. ovog zakona.

Član 85

(1) Trgovac koji vrši usluge tržnice na veliko utvrđuje tržni red, kojim se preciznije uređuju tržna pravila za prodaju grupe proizvoda prema tržnom redu po cjelinama i potcjelinama, vrstu robe, način izlaganja robe, održavanje prostorija i opreme za obavljanje trgovine na tržnici na veliko.

(2) Trgovac koji vrši usluge tržnice na veliko i korisnici usluga dužni su da se pridržavaju utvrđenog tržnog reda iz stava 1. ovog člana.

(3) Na tržni red iz stava 1. ovog člana saglasnost daje Ministarstvo, koje može uskratiti davanje saglasnosti ukoliko ocijeni da se tržnim redom trgovina reguliše suprotno interesima korisnika usluga i kupaca, posebno u

vezi sa higijensko-sanitarnim uslovima i uslovima zaštite životne sredine u skladu sa posebnim propisima.

Član 86

- (1) Aukcijska kuća je posebna tržišna institucija koja organizuje kupovinu i prodaju robe za tuđi račun putem javnog nadmetanja.
- (2) Trgovina javnim nadmetanjem je prodaja robe kupcu koji trgovcu, povodom njegovog javnog poziva, istakne povoljniju ponudu u odnosu na ostale učesnike u nadmetanju.
- (3) Poziv na prodaju je javan ako je učinjen na način da za njega može da sazna veći broj neodređenih lica i ako sadrži određenje robe, početnu cijenu i ostale uslove prodaje.
- (4) Pravila o javnom nadmetanju radi prodaje shodno se primjenjuju i na javno nadmetanje radi kupovine.
- (5) Trgovac koji organizuje prodaju robe javnim nadmetanjem u svoje ime i za svoj račun ne smatra se aukcijskom kućom.
- (6) Opštim aktom aukcijske kuće propisuju se način i pravila trgovine javnim nadmetanjem.

Član 87

- (1) Stočne pijace su posebno organizovana, uređena i tehnički opremljena mjesta na kojima se vrši trgovina stokom.
- (2) Prodavac može prodavati stoku koja je obilježena u skladu sa propisima iz oblasti veterinarstva, a za koju vlasnik ima važeće uvjerenje o zdravstvenom stanju stoke koja je u njegovoj svojini i za koju posjeduje propisanu dokumentaciju.

Član 88

- (1) Trgovina na stočnim pijacama odvija se po pijačnom redu, koji donosi trgovac koji pruža usluge stočne pijace.
- (2) Trgovac koji pruža usluge stočne pijace i korisnici usluga stočne pijace dužni su da se pridržavaju utvrđenog pijačnog reda iz stava 1. ovog člana.
- (3) Na pijačni red iz stava 1. ovog člana saglasnost daje gradonačelnik, odnosno načelnik opštine.

GLAVA VI

DEKLARISANJE ROBE I NAČIN FORMIRANJA I ISTICANJA CIJENE ROBE

Član 89

- (1) Roba u prometu mora da ima deklaraciju, koja mora biti napisana na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Republici.
- (2) Deklaracija ili obavještenje o proizvodu jeste podatak ili oznaka, proizvođački ili trgovački žig, slika (ilustracija), znak na proizvodu i njegovom omotu, pisani dodatak, pločica, karika, kopča i slično, što je smješteno na proizvodu i/ili omotu proizvoda, te prati proizvod ili se na njega odnosi.
- (3) Podaci iz deklaracije za robu koja se nalazi u prometu ne mogu da se mijenjaju ili uklanjaju ili da se na drugi način umanjuje njihova vidljivost ili čitljivost.
- (4) Deklaracija mora da se istakne uočljivo:
  - 1) na robi ili na njenom pakovanju (uključujući privezak, etiketu, alkicu, omot i slično),
  - 2) neposredno pored robe na mjestu prodaje,
  - 3) u katalogu ili drugom materijalu sa ponudom te robe koja je besplatno dostupna potrošačima na prodajnom mjestu, prije kupovine na način na koji se potrošači ne dovode u zabludu.
- (5) U trgovini na daljinu trgovci su dužni da učine dostupnim podatke iz st. 1. i 2. ovog člana potrošaču prije kupovine u obliku i na način koji su neposredno i stalno dostupni.

(6) Sadržaj deklaracije propisan je zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, dok sadržaj deklaracije za pojedine proizvode ili grupe proizvoda propisuju nadležni organi u skladu sa posebnim propisom.

Član 90

(1) Trgovac je dužan da na jasan, lako uočljiv i čitljiv način istakne prodajnu cijenu na robu, odnosno na ambalaži, neposredno pored robe ili u slučaju daljinske trgovine neposredno pored prikaza ili opisa robe.

(2) Trgovac koji obavlja trgovinu na prodajnom mjestu u prodajnom objektu u koji potrošač ne može da uđe ili trgovinu ličnim nuđenjem, dužan je da istakne prodajnu cijenu na način iz stava 1. ovog člana ili na vidnom mjestu u cjenovniku.

(3) Prodajna cijena je konačna cijena po jedinici robe, uključujući i porez.

(4) Pružalac usluge je dužan da na vidnom mjestu na jasan, lako uočljiv i čitljiv način istakne samo jediničnu cijenu usluge.

Član 91

(1) Trgovci i proizvođači formiraju cijene robe i usluga slobodno prema uslovima tržišta ako nije drugačije regulisano propisom kojim se uređuje regulisanje cijena.

(2) Cijena u smislu ovog zakona jeste novčana vrijednost za jedinicu proizvoda, odnosno usluge koja je formirana u skladu sa uslovima tržišta po kojoj trgovac nudi svoju robu, odnosno uslugu kupcu.

Član 92

(1) Trgovac je dužan da formira cijene robe u prometu putem kalkulacija i da na osnovu njih istakne cijene za svaku robu i da po njima robu prodaje.

(2) Trgovac na malo može potrošačima da daje popust na cijenu iz stava 1. ovog člana umanjnjem maloprodajne cijene utvrđene kalkulacijom, a prilikom plaćanja robe.

Član 93

(1) Trgovac na malo može da daje naročite prodajne podsticaje potrošačima kada sprovodi postupak posebne vrste prodaje.

(2) Prodajni podsticaj je ponuda robe, odnosno usluge pod povoljnijim uslovima u odnosu na redovnu ponudu, i to naročito:

1) sa sniženom cijenom, kao što su: rasprodaja, akcijska prodaja, stalna prodaja po sniženoj cijeni u specijalizovanim prodavnicama, sezonska prodaja, promotivna prodaja, sajamska prodaja, prodaja pojedinim grupama potrošača i drugi oblici prodaje sa cijenom nižom od cijene ostvarene u redovnoj prodaji,

2) sa posebnim pogodnostima tokom prodaje u vezi sa isporukom, montažom, održavanjem ili drugim pogodnostima, i to zavisno od prirode proizvoda, odnosno robe ili usluge,

3) sa obećanjem nagrade, učešćem u nagradnoj igri, pratećim poklonima, u programima lojalnosti, odnosno drugim pogodnostima.

(3) Trgovac je dužan utvrditi, u pisanoj formi, pravila kada sprovodi postupak posebne vrste prodaje, te da ih jasno, vidljivo i čitko istakne u poslovnom prostoru ili posebnom mjestu prodaje, lako dostupnom potrošaču, u skladu sa posebnim propisima o zaštiti potrošača.

(4) Pravila moraju sadržavati najmanje:

1) vrstu podsticaja, kao što su: popust, prateći poklon, učešće u nagradnoj igri ili druga pogodnost,

2) precizno i jasno određenje robe, odnosno usluge na koju se odnosi,

3) period važenja podsticaja sa naznakom datuma početka,

4) sve eventualne posebne uslove za ostvarivanje prava na podsticaj.

(5) Promotivna prodaja je prodaja robe koja se prvi put uvodi u ponudu trgovca i koja se nudi po nižoj cijeni od cijene koja će biti formirana u redovnoj ponudi.

Član 94

Trgovac koji nudi robu na prodaju preko kataloga dužan je da u katalogu označi prodajnu cijenu robe, druge uslove prodaje, kao i vrijeme važenja, te cijene i tih uslova.

GLAVA VII TRGOVAČKA EVIDENCIJA

Član 95

(1) Trgovac je dužan da vodi evidencije utvrđene ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(2) U svakoj fazi prometa i transporta robu mora pratiti vjerodostojna dokumentacija (faktura, dostavnica, otpremnica, otkupni blok i sl.) iz koje se nedvosmisleno može utvrditi porijeklo robe, količina i vrsta robe, naziv i mjesto kupca.

(3) Kod ambulantne prodaje robu u prometu prate dokument o porijeklu robe, količini i vrsti robe i otpremnice o izvršenoj prodaji kupcima.

(4) Trgovac je dužan za svaku prodatu robu ili izvršenu uslugu kupcu izdati fiskalni račun ili drugi odgovarajući račun u skladu sa zakonom kojim se uređuje promet putem fiskalnih kasa, otpremnicu, dostavnicu, nota račun, paragon i otkupni blok.

Član 96

(1) Trgovac koji obavlja trgovinu na veliko ne može prodavati robu za koju nema isprave o njenoj nabavci, za koju nije sačinjena kalkulacija cijena i koja nije evidentirana u skladu sa računovodstvenim propisima.

(2) Privredna društva i preduzetnici koji su registrovani za obavljanje djelatnosti proizvodnje dužni su da za robu (repromaterijal) namijenjenu proizvodnji posjeduju isprave o njenoj nabavci (faktura, otpremnica i sl.).

(3) Samostalni preduzetnici registrovani za obavljanje trgovinske djelatnosti na veliko, proizvodne i zanatske djelatnosti, kada obavljaju promet robe na veliko i prodaju svoje proizvode registrovanim licima, ukoliko poslovne evidencije ne vode u skladu sa računovodstvenim propisima, obavezni su voditi evidenciju samostalnih preduzetnika za prodaju registrovanim licima, čiji će se oblik i sadržaj propisati u pravilniku kojim je propisan način vođenja trgovačke knjige.

Član 97

(1) Trgovac koji obavlja trgovinu na malo dužan je da u svakom prodajnom objektu ili drugom prodajnom mjestu vodi i drži trgovačku knjigu koja sadrži evidenciju o kupovini i prodaji robe, kao i da obezbijedi dostupnost te evidencije.

(2) Evidencija o kupovini robe vodi se na osnovu otpremnice, fakture, dostavnice i prijemnice, odnosno drugog dokumenta o kupovini robe.

(3) Evidencija o prodaji robe vodi se na osnovu odgovarajućeg računa, fakture i drugih dokumenata koji sadrže podatke o njenoj vrijednosti.

(4) Vrijednost kupljene i prodane robe evidentira se po maloprodajnim cijenama.

(5) Trgovac koji obavlja trgovinu na malo ne može prodavati robu za koju nema isprave o njenoj nabavci (otpremicu, dostavnicu, račun i slično), za koju nije sačinjena kalkulacija cijena i koja nije evidentirana u trgovačku knjigu.

(6) Trgovac na malo dužan je tačno i ažurno voditi trgovačku knjigu.

(7) Trgovačka knjiga može da se vodi i elektronski, umjesto u papirnom obliku, uz mogućnost sastavljanja kopija identičnih izvornom elektronskom zapisu.

(8) Obaveza vođenja trgovačke knjige ne odnosi se na poljoprivredna gazdinstva i fizička lica - proizvođače u domaćoj radinosti iz člana 81. ovog zakona.

(9) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja trgovačke knjige.

Član 98

(1) Trgovac koji se bavi pružanjem trgovinskih usluga dužan je da vodi evidenciju o primljenoj i prodatoj, odnosno isporučenoj robi i izvršenoj usluzi.

(2) Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se za svako prodajno mjesto, odnosno poslovnu jedinicu u kojoj se vrše usluge.

(3) Evidencija se vodi na osnovu isprava o izradi, odnosno nabavci robe ili isprava o naručenim uslugama (faktura, dostavnica, prijemnica, radni nalog, narudžbenica, revers i drugo).

(4) Evidencija i isprave drže se u svakom prodajnom mjestu, odnosno poslovnoj jedinici, a isprave o robi koja se transportuje u prevoznom sredstvu.

(5) Trgovac iz stava 1. ovog člana ne može prodavati, niti prevoziti robu, odnosno vršiti usluge za koje nema isprave, odnosno koje nisu propisno evidentirali.

(6) Ministar propisuje oblik, sadržaj i način vođenja evidencije o primljenoj i prodatoj, odnosno isporučenoj robi i izvršenoj usluzi.

GLAVA VIII PRAĆENJE TRGOVINE I TRŽIŠTA

Član 99

(1) Ministarstvo vodi elektronsku evidenciju o trgovini, u koju se upisuju podaci o broju:

- 1) trgovaca na malo motornim gorivima,
- 2) trgovaca na veliko tečnim gorivima,
- 3) trgovaca koji snabdijevaju plovne objekte tečnim naftnim gorivima za pogon brodskih motora,
- 4) trgovaca na malo uljem za loženje - ekstra lako i lako specijalno (EI i Ls),
- 5) trgovaca na veliko uljem za loženje - lako, srednje i teško (lako - L, srednje - S i teško - T),
- 6) trgovaca na malo tečnim naftnim gasom - auto-plinom,
- 7) trgovaca na veliko tečnim naftnim plinom (propanbutan gasom),
- 8) trgovaca na malo gasom u bocama - plinom u bocama za domaćinstvo,
- 9) trgovaca na veliko prerađevinama od duvana,
- 10) trgovaca koji vrše usluge tržnice na veliko,
- 11) trgovaca koji obavljaju špediterske usluge i poslove.

(2) Ministar pravilnikom propisuje sadržaj, izgled i način vođenja evidencija u trgovini.

Član 100

(1) Ministarstvo prikuplja od trgovaca podatke o trgovini i trgovinskoj mreži, cijenama, promjeni cijena robe i usluga, zalihama, marži i druge podatke radi iniciranja i praćenja efekata mjera ekonomske politike u oblasti tržišta i trgovine.

(2) Trgovac je dužan da dostavi Ministarstvu podatke iz stava 1. ovog člana.

(3) Podaci iz stava 1. ovog člana daju se u elektronskoj ili pisanoj formi.

(4) Svi dostavljeni podaci smatraju se povjerljivim i neće se pojedinačno objavljivati u bilo kojem obliku.

(5) Ministar pravilnikom propisuje oblik obrasca i sadržinu podataka o trgovini i trgovinskoj mreži, cijenama, promjeni cijena robe i usluga, zalihama i marži.

GLAVA IX NEPOŠTENE TRGOVAČKE RADNJE

Član 101

(1) Nepoštenim trgovačkim radnjama u smislu ovog zakona smatraju se radnje:

- 1) nepoštene tržišne utakmice, odnosno nelojalna konkurencija,
- 2) nedozvoljene špekulacije,
- 3) nepoštene trgovačke prakse.

(2) Nepoštenim trgovačkim radnjama smatraju se i akti kojima se podstiču radnje iz stava 1. ovog člana.

(3) Radnje i akti iz st. 1. i 2. ovog člana zabranjeni su.

Član 102

Nepoštena tržišna konkurencija, odnosno nelojalna konkurencija jeste radnja trgovca koja je protivna dobrim poslovnim običajima i kojom se nanosi ili se može nanijeti šteta drugom trgovcu, drugom privrednom društvu ili potrošaču.

Član 103

Pod nepoštenom tržišnom konkurencijom, odnosno nelojalnom konkurencijom iz člana 101. ovog zakona podrazumijevaju se:

- 1) reklamiranje, oglašavanje ili nuđenje robe navođenjem podataka ili upotrebom izraza kojim se stvara ili se može stvarati zabuna na tržištu, čime se određeni trgovac dovodi ili se može dovesti u povoljniji položaj ili kupac dovesti u zabludu,
- 2) davanje podataka o drugom trgovcu koji mogu biti štetni po ugled ili poslovanje tog trgovca,
- 3) prodaja robe sa oznakom ili podacima koji stvaraju ili mogu stvoriti zabunu o porijeklu, načinu proizvodnje, količini, kvalitetu i drugim svojstvima robe,
- 4) prikrivanja mana robe, isticanje nepostojećih kvaliteta, davanje netačnih podataka ili dovođenje na drugi način kupca u zabludu,
- 5) preduzimanje radnji usmjerenih na raskidanje poslovnog odnosa između drugih trgovaca ili radi sprečavanja, odnosno otežavanja zasnivanja takvog poslovnog odnosa,
- 6) neopravdano neizvršavanje ili jednostrano raskidanje ugovora o kupovini i prodaji robe ili drugog trgovinskog ugovora zbog zaključenja istog ili sličnog ugovora sa drugim, čime se nanosi ili može nanijeti šteta saugovaraču,
- 7) oglašavanje prividne rasprodaje ili prividnog sniženja cijena robe ili obavljanje drugih sličnih radnji koje dovode ili mogu dovesti potrošača u zabludu o cijeni,
- 8) neovlašćena upotreba tuđeg imena, firme, žiga, oznake ili drugog spoljnog obilježja ako se tim stvara ili može stvoriti zabuna na tržištu,
- 9) davanje ovlašćenja drugom trgovcu da može koristiti njegova vanjska obilježja ako se time stvara ili može stvoriti zabuna na tržištu,
- 10) neovlašćeno korišćenje usluga trgovačkog putnika, trgovačkog predstavnika ili zastupnika drugog privrednog društva.

Član 104

(1) Nedoželjena Őpekulacija je koriŐćenje stanja na trŐiŐtu nastalog poremećajima u snabdijevanju ili nezakonito povećanje cijena radi sticanja protivpravne imovinske koristi.

(2) Nedoželjenom Őpekulacijom iz stava 1. ovog člana smatraju se:

1) prikrivanje određene robe, ograničavanjem ili obustavljanjem njene prodaje i druge radnje kojima se prouzrokuje poremećaj na trŐiŐtu,

2) uslovljavanje kupovine jedne robe kupovinom druge robe ili na drugi naćin uslovljavanje i kupovina i prodaja robe,

3) prodaja robe na naćin i pod uslovima kojima se kupcima oteŐrava ili onemogućava kupovina robe,

4) zakljućivanje fiktivnih ugovora o kupovini i prodaji robe i drugim poslovima trgovine,

5) neugovaranje roka isporuke ili isporuka robe poslije ugovorenog roka po cijeni viŐjoj od cijene koja je vaŐila na dan isporuke robe utvrđene ugovorom.

Ćlan 105

(1) NepoŐštena trgovaćka praksa je postupanje trgovaca suprotno naćelu poŐtenja i savjesnosti, naćelu ravnopravnosti ugovornih strana i dobroj poslovnoj praksi, odnosno postupanje na naćin koji je usmjeren na nanoŐenje Őtete drugim trgovcima, u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

(2) Pod nepoŐštenom trgovaćkom praksom trgovca podrazumijevaju se i radnje trgovca kojim se vrŐi:

1) uslovljavanje plaćanja naknade za uvrŐtavanje, odnosno "ulistavanje" proizvoda u asortiman i stavljanje proizvoda na policama u prodajnom objektu i prodajnom mjestu trgovca,

2) nabavka proizvoda od dobavljaća bez plaćanja s ciljem prvog punjenja,

3) plaćanje posebnih naknada pristupa prodajnoj mreŐi,

4) drugi oblici uslovljavanja sa istim efektom.

GLAVA X ZABRANA OGRANIĆENJA TRŐIŐTA I PRIVREMENE MJERE OGRANIĆENJA TRŐIŐTA

Ćlan 106

(1) Republićki organi uprave i organi jedinica lokalne samouprave ne mogu svojim aktima, postupanjem i pruŐanjem podrŐke ili na drugi naćin ogranićavati nastupanje na trŐiŐtu, niti se mogu pojedini trgovci ili potroŐaći stavljati u neravnopravan poloŐaj na trŐiŐtu.

(2) Zabranjeno je ogranićavanje trŐiŐta opŐtim i pojedinaćnim aktima i radnjama nadleŐnih organa iz stava 1. ovog člana, trgovaca i drugih pravnih lica kojima se, suprotno ovom zakonu, ogranićava slobodna razmjena robe i slobodno nastupanje na trŐiŐtu ili na drugi naćin naruŐava konkurencija.

(3) Aktima i radnjama iz stava 2. ovog člana smatraju se akti i radnje kojima se trgovac dovodi u neravnopravan poloŐaj tako Őto mu se onemogućava Őirenje prodajne mreŐe, prodaja robe ili se prisiljava na prodaju koja nije u skladu sa njegovom poslovnom politikom.

Ćlan 107

(1) Izuzetno od člana 106. ovog zakona, ukoliko nastanu ili mogu nastati znaćajniji poremećaji na trŐiŐtu koji se ne mogu otkloniti mjerama ekonomske politike, usljed elementarne nepogode, nestaŐice dobara za potrebe privrede i snabdijevanja stanovniŐtva, Vlada moŐe propisati privremene mjere ogranićavanja trŐiŐta, u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima.

(2) Vlada uredbom propisuje privremene mjere ogranićavanja trŐiŐta.

(3) Aktom iz stava 2. ovog člana propisaće se:

1) zabrana trgovine određenih proizvoda, sirovina i repromaterijala,

2) određivanje posebnih uslova za trgovinu pojedinim proizvodima (kupovina po odobrenju, karticama i slično),

3) obaveza određenim trgovcima da stave na tržište određene vrste i količine pojedinih proizvoda, odnosno da ih isporuče određenim korisnicima po propisanom redoslijedu,

4) obaveza određenim trgovcima da formiraju i drže u rezervi određene vrste i količine proizvoda.

(4) Mjere iz stava 3. ovog člana mogu trajati dok traju poremećaji na tržištu koji se ne mogu otkloniti mjerama ekonomske politike, ali najduže do šest mjeseci.

GLAVA XI PODSTICANJE RAZVOJA TRGOVINE

Član 108

(1) S ciljem usmjeravanja unapređenja i razvoja trgovine u Republici, u budžetu Republike mogu se planirati sredstva za finansiranje promotivnih aktivnosti za stvaranje i razvoj brenda, podsticanje proizvođača-trgovaca ili pružalaca usluga na sprovođenju aktivnosti na brendiranju proizvoda robe i usluga namijenjenih tržištu, aktivnosti na kreiranju brenda, kao što su: dizajn, marketing, pakovanje i drugo.

(2) Pravo na dodjelu sredstava iz stava 1. ovog člana imaju subjekti koji su registrovani u Republici za obavljanje djelatnosti proizvodnje i trgovine.

(3) Dodjela sredstava za unapređenje i razvoj trgovine iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Ministarstvo.

(4) Za sprovođenje konkursa ministar imenuje Komisiju za sprovođenje postupka dodjele sredstava.

(5) Za sprovođenje postupka kontrole utroška dodijeljenih namjenskih sredstava ministar imenuje Komisiju za kontrolu utroška sredstava za unapređenje i razvoj trgovine.

(6) Izbor projekata koji će biti finansirani ili sufinansirani namjenskim sredstvima vrši se prema sljedećim kriterijumima:

1) pokazatelji poslovanja podnosioca zahtjeva za dodjelu sredstava za unapređenje i razvoj trgovine,

2) doprinos razvoju domaće privrede i domaće proizvodnje,

3) stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave u kojoj se nalazi sjedište društva,

4) usklađenost sa strateškim dokumentima u oblasti trgovine.

(7) Ministar donosi rješenje o određivanju iznosa dodijeljenih sredstava iz stava 1. ovog člana i zaključuje ugovor o finansiranju projekta iz oblasti trgovine.

(8) Ministar donosi rješenje o odbijanju dodjele sredstava za unapređenje i razvoj trgovine ako:

1) projekat nije ocijenjen sa dovoljnim brojem bodova na rang-listi za njegovo finansiranje,

2) ako Ministarstvo nije u mogućnosti da realizuje finansiranje projekta zbog nedostatka budžetskih sredstava,

3) ako subjekti iz stava 2. ovog člana nisu opravdali utrošak sredstava koja su im dodijeljena za unapređenje i razvoj trgovine.

(9) Rješenje iz st. 7. i 8. ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljeno izjaviti žalbu, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(10) Ugovor o finansiranju projekta iz oblasti trgovine sadrži podatke o dodijeljenom finansijskom iznosu, precizno utvrđenu svrhu trošenja budžetskih sredstava, visinu učešća korisnika sredstava u finansiranju projekta iz sopstvenih ili drugih izvora, dinamiku prenosa budžetskih sredstava, obavezu redovnog izvještavanja Ministarstva o namjenskom utrošku sredstava, način kontrole utroška dodijeljenih sredstava, te ostala međusobna prava i obaveze ugovornih strana.

(11) Ministar pravilnikom propisuje postupak dodjele sredstava za unapređenje i razvoj trgovine.

Član 109

- (1) Korisnik podsticaja iz člana 108. stav 2. ovog zakona obavezan je da Ministarstvu blagovremeno dostavi izvještaj o utrošku finansijskih sredstava sa potrebnim dokazima u roku koji je određen ugovorom.
- (2) Korisnik podsticaja obavezan je da namjenski utroši dodijeljena sredstva.
- (3) Korisnik podsticaja obavezan je da čuva dokumentaciju na osnovu koje su dodijeljena namjenska sredstva Ministarstva najmanje tri godine od dana zaključenja ugovora.
- (4) Korisnik podsticaja dužan je da, bez odgađanja, u slučaju nastanka okolnosti koje otežavaju ili onemogućavaju realizaciju ugovorenih obaveza, a najkasnije u roku od pet dana od dana nastanka okolnosti, obavijesti Ministarstvo o:
  - 1) odgađanju ili promjeni roka za realizaciju ugovorne obaveze,
  - 2) nastanku okolnosti koje sprečavaju ili odugovlače realizaciju ugovora,
  - 3) statusnim i drugim bitnim organizacionim promjenama koje mogu uticati na realizaciju ugovorne obaveze,
  - 4) drugim važnijim pitanjima koja se pojave u trenutku realizacije ugovornih odredaba, a koja na određen način mijenjaju projektne aktivnosti ili ugovorene obaveze.
- (5) Korisnik podsticaja koji u ugovorenom roku ne dostavi izvještaj sa pratećim dokazima o namjenskom utrošku sredstava ili dostavi neuredan i nepotpun izvještaj, zloupotrijebi, odnosno nenamjenski utroši sredstva gubi pravo na korišćenje finansijskih sredstava propisanih ovim zakonom, te ima obavezu da vrati dodijeljena sredstva uvećana za zakonsku zateznu kamatu.

GLAVA XII NADZOR

Član 110

- (1) Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Republička uprava za inspekcijske poslove posredstvom republičkog tržišnog inspektora i tržišnog inspektora u jedinicama lokalne samouprave u skladu sa ovlašćenjima propisanim ovim zakonom i propisom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Član 111

- (1) Ako u vršenju inspekcijskog nadzora nad prometom robe i vršenju usluga tržišni inspektor utvrdi da propis nije primijenjen ili je nepravilno primijenjen, pored opštih ovlašćenja propisanih posebnim zakonom dužan je da donese rješenje kojim se nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i da odredi rok za njihovo otklanjanje.
- (2) Tržišni inspektor je dužan da donese rješenje o zabrani obavljanja trgovinske djelatnosti i pružanju usluga ako se utvrđene nepravilnosti u ostavljenom roku ne otklone.
- (3) Zabrana iz stava 2. ovog člana traje do otklanjanja nepravilnosti koje su prouzrokovale zabranu.

Član 112

- (1) U vršenju inspekcijskog nadzora tržišni inspektor je ovlašćen privremeno oduzeti robu namijenjenu prometu do završetka upravnog postupka:
  - 1) u slučaju kada se roba prodaje, transportuje ili priprema za prodaju ili koristi za pružanje usluga bez propisane dokumentacije o njenom porijeklu (dostavnice, prijemnice, fakture, računa i slično),
  - 2) u slučaju kada se roba prodaje, transportuje ili priprema za prodaju i stavi u promet ili koristi za pružanje usluga od strane lica koje nije registrovano kod nadležnog organa, odnosno bez odobrenja ili saglasnosti nadležnog organa,
  - 3) ako se roba prodaje na mjestima koja nisu registrovana za prodaju i koja ne ispunjavaju tehničke uslove za prodaju robe,

4) u slučaju kada se roba stavi u promet prije nego što je ta roba propisno evidentirana u poslovnim knjigama i drugim propisanim evidencijama,

5) u drugim slučajevima propisanim posebnim propisima.

(2) U vršenju inspekcijskog nadzora tržišni inspektor je ovlašten da do završetka upravnog postupka privremeno oduzme robu (repromaterijal) namijenjenu proizvodnji u slučaju kada uz robu (repromaterijal) namijenjenu proizvodnji nema isprave o njenoj nabavci (faktura, otpremnica i sl.).

(3) O oduzimanju robe iz st. 1. i 2. ovog člana tržišni inspektor donosi rješenje, protiv koga se može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana njegovog dostavljanja.

(4) Sa robom oduzetom u postupku inspekcijskog nadzora tržišni inspektor postupa u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor u Republici.

Član 113

U vršenju inspekcijskog nadzora tržišni inspektor dužan je donijeti rješenje o zabrani vršenja prometa robe ako:

1) se u prometu zatekne roba kojoj je istekao rok upotrebe ili na robi nema vidljivo istaknutog roka upotrebe,

2) roba nije usaglašena sa propisima o kvalitetu, propisanim i deklariranim zahtjevima ili su uzeti uzorci za ispitivanje (kontrolu) usaglašenosti, a postoji opravdana sumnja da je neusaglašena,

3) se promet ulja za loženje ekstra lakog i lakog specijalnog (El i Ls) vrši na način suprotan članu 50. ovog zakona.

Član 114

(1) U vršenju inspekcijskog nadzora tržišni inspektor je ovlašten privremeno zatvoriti prodajni objekat ili drugo prodajno mjesto i dužan je donijeti rješenje ako:

1) trgovinsku djelatnost obavlja lice koje nije registrovano, odnosno nema odobrenje nadležnog organa, odnosno ako djelatnost ne obavlja u skladu sa izdatim rješenjem,

2) trgovac obavlja trgovinsku djelatnost u prodajnom objektu ili prodajnom mjestu koje ne ispunjava propisane opšte i posebne minimalno-tehničke uslove za obavljanje trgovinske djelatnosti u skladu sa posebnim propisima iz oblasti trgovine,

3) inspektoru bude onemogućeno vršenje poslova inspekcijskog nadzora.

(2) U slučaju zatvaranja prodajnog objekta ili drugog prodajnog mjesta, tržišni inspektor je dužan da ga zapečati.

(3) O zatvaranju prodajnog objekta, odnosno drugog prodajnog mjesta tržišni inspektor je dužan sačiniti zapisnik i u roku od 48 časova od časa zatvaranja prodajnog objekta ili drugog prodajnog mjesta donijeti rješenje o zatvaranju prodajnog objekta.

(4) Protiv rješenja iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana njegovog dostavljanja.

(5) Ukoliko se u prodajnom objektu ili prodajnom mjestu nalaze lako kvarljive namirnice, trgovac je dužan, pismenim putem, u roku od 24 časa od zatvaranja prodajnog objekta ili prodajnog mjesta, podnijeti zahtjev tržišnom inspektoru za otvaranje prodajnog objekta ili prodajnog mjesta i u prisustvu inspektora će se iznijeti namirnice, nakon čega će se prodajni objekat, odnosno prodajno mjesto ponovo zatvoriti.

Član 115

(1) U postupku primjene ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona primjenjuju se pravila opšteg upravnog postupka, odnosno odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(2) Protiv rješenja tržišnog inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana njegovog dostavljanja.

(3) Žalba protiv rješenja inspektora ne odlaže njegovo izvršenje.

Član 116

(1) Ispunjenost uslova iz rješenja nadležnog organa iz člana 18. stav 2. ovog zakona provjerava tržišna inspekcija u redovnom inspekcijskom pregledu najkasnije u roku propisanom zakonom kojim se uređuje zanatsko-preduzetnička djelatnost.

(2) Ispunjenost uslova iz rješenja nadležnog organa iz člana 19. st. 1, 2. i 3, člana 20. stav 1. i člana 21. stav 2. ovog zakona provjerava tržišna inspekcija u redovnom inspekcijskom pregledu.

(3) Nakon izvršenog redovnog inspekcijskog pregleda iz st. 1. i 2. ovog člana, tržišni inspektor sačinjava zapisnik o izvršenom inspekcijskom pregledu.

(4) Ukoliko se inspekcijskim pregledom utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz člana 18. stav 2, člana 19. st. 1, 2. i 3, člana 20. stav 1. i člana 21. stav 2. ovog zakona, nadležni inspektor obavezan je preduzeti mjere i radnje u skladu sa odredbama zakona kojima se uređuje oblast inspekcija.

(5) Ukoliko se u inspekcijskom pregledu utvrdi da za poslovni prostor trgovac ne posjeduje upotrebnu dozvolu iz člana 15. ovog zakona, o tome obavještava inspekciju nadležnu za oblast uređenja prostora.

GLAVA XIII KAZNENE ODREDBE

Član 117

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj trgovac kao privredno društvo ako:

1) vrši diskriminaciju uslova za obavljanje trgovine ili narušavanje ravnopravnosti trgovaca na tržištu (član 4),

2) obavlja trgovinu suprotno odredbama člana 5. ovog zakona,

3) preduzima radnje kojima se izaziva nestabilnost i poremećaj u snabdjevenosti tržišta (član 6. stav 2),

4) počne obavljanje trgovinske djelatnosti, obavlja trgovinsku djelatnost i mijenja uslove njenog obavljanja bez registracije (član 18. stav 1),

5) obavlja djelatnost trgovine na veliko i malo naftnim derivatima, trgovine na veliko prerađevinama od duvana i usluge tržnice na veliko bez rješenja iz člana 19. st. 1, 2. i 3. ovog zakona,

6) pruža špediterske usluge bez rješenja iz člana 20. stav 1. ovog zakona,

7) obavlja trgovinu na veliko suprotno odredbama člana 32. ovog zakona.

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj odgovorno lice u privrednom društvu novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM.

(3) Za radnje iz stava 1. t. 1), 2), 3), 4) i 7) ovog člana kazniće se trgovac kao preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM.

(4) Za radnju iz stava 1. tačka 4) ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 800 KM do 4.000 KM.

Član 118

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj trgovac kao privredno društvo ako:

1) trgovinsku djelatnost ne obavlja u skladu sa rješenjem kojim se odobrava obavljanje djelatnosti (član 24. stav 2),

2) obavlja ambulantanu prodaju kao oblik veleprodaje robe za trgovca na malo suprotno odredbama člana 34. ovog zakona,

3) obavlja trgovinu na veliko u tranzitu suprotno odredbama člana 35. ovog zakona,

- 4) obavlja trgovinu na malo uljem za loženje - ekstra lako i lako specijalno (El i Ls) suprotno odredbama člana 50. ovog zakona,
  - 5) obavlja trgovinu ličnim nuđenjem suprotno odredbama člana 60. ovog zakona,
  - 6) obavlja prodaju na daljinu - daljinsku trgovinu suprotno odredbama člana 61. ovog zakona,
  - 7) pruža trgovinske usluge suprotno odredbama člana 62. ovog zakona,
  - 8) posebne tržišne institucije učestvuju kao trgovci u trgovini čiji su organizatori (član 76. stav 3),
  - 9) organizuje tržnicu na malo, odnosno pijacu suprotno odredbama čl. 80. i 81. ovog zakona,
  - 10) obavlja nepoštene trgovačke radnje ili donosi akte kojima se podstiču nepoštene trgovačke radnje (član 101),
  - 11) vrši radnje nepoštene tržišne utakmice, odnosno neloyalne konkurencije (čl. 102. i 103),
  - 12) obavlja radnje nedozvoljene špekulacije iz člana 104. ovog zakona,
  - 13) obavlja radnje nepoštene trgovačke prakse iz člana 105. ovog zakona,
  - 14) opštim i pojedinačnim aktima ograničava tržište na način da se ograničava slobodna razmjena robe i slobodno nastupanje na tržištu ili na drugi način narušava konkurencija (član 106. stav 2),
- (2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u privrednom društvu novčanom kaznom od 700 KM do 3.500 KM.

(3) Za radnje iz stava 1. t. 1), 2), 3), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13) i 14) ovog člana kazniće se i trgovac kao preduzetnik novčanom kaznom od 500 KM do 2.500 KM.

(4) Novčanom kaznom od 400 KM do 2.000 KM kazniće se za prekršaj trgovac kao preduzetnik ako:

- 1) obavlja trgovinske usluge suprotno odredbama člana 62. stav 4. ovog zakona,
- 2) obavlja promet robe na veliko i prodaje svoje proizvode registrovanim licima, a ne vodi evidenciju samostalnih preduzetnika za prodaju registrovanim licima (član 96. stav 2).

Član 119

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kazniće se za prekršaj trgovac kao privredno društvo ako:

- 1) roba koja se stavlja u promet nije usklađena sa standardima, tehničkim normativima i kvalitativnim normama propisanim ili priznatim kao uslov za njihovo stavljanje u promet ili upotrebu na tržištu Republike, odnosno Bosne i Hercegovine, niti je cijena robe koja se stavlja u promet iskazana u domaćoj valuti (član 3),
- 2) za obavljanje trgovinske djelatnosti ne obezbijedi poslovni prostor, opremu i uređaje (član 14),
- 3) prodavači zaposleni kod trgovca nemaju najmanje srednju stručnu spremu (član 16),
- 4) na prodajnom objektu ili prodajnom mjestu vidno ne istakne poslovno ime, odnosno naziv ili skraćeno poslovno ime onako kako je registrovan kod nadležnog organa (član 25),
- 5) se u svom poslovanju ne pridržava radnog vremena (član 26),
- 6) u trgovini na malo prodaje alkoholna pića i druga pića koja sadrže alkohol, kao i duvan i duvanske proizvode licima mlađim od 18 godina (član 28),
- 7) obavlja trgovinu na malo suprotno odredbama člana 36. ovog zakona,
- 8) obavlja trgovinu na malo u vrstama objekata trgovine na malo suprotno odredbama čl. 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 51, 52. i 53, člana 54. stav 1, člana 55. i člana 56. stav 1. ovog zakona,
- 9) na benzinskoj i plinskoj pumpnoj stanici vrši promet na malo gasom u bocama - plinom u bocama za domaćinstvo suprotno odredbama člana 49. ovog zakona,

- 10) obavlja trgovinu na malo uljem za loženje - ekstra lako i lako specijalno (El i Ls) suprotno odredbama člana 50. ovog zakona,
- 11) za obavljanje usluga trgovačkog centra ne utvrdi tržišni red iz člana 54. stav 2. ovog zakona,
- 12) obavlja trgovinu na malo u kiosku bez posjedovanja odobrenja nadležne organizacione jedinice gradske, odnosno opštinske uprave (član 56. stav 2),
- 13) obavlja trgovinu u pokretnoj prodavnici suprotno odredbama člana 57. ovog zakona,
- 14) prodaje robu pomoću automata suprotno odredbama člana 58. ovog zakona,
- 15) ne obavlja trgovinu ličnim nuđenjem lično ili preko ovlašćenih lica - direktan prodavač sa kojim trgovac ima ugovor o radnom angažovanju (član 60),
- 16) obavlja prodaju na daljinu - daljinsku trgovinu suprotno odredbama člana 61. ovog zakona,
- 17) pruža trgovinske usluge, a ne obezbijedi minimalno-tehničke uslove koji se tiču opremljenosti poslovnih prostora, opreme i uređaja (član 63),
- 18) obavlja trgovinske usluge suprotno odredbama čl. 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71. i 72. ovog zakona,
- 19) vrši otkup poljoprivrednih proizvoda, šumskih plodova i stoke suprotno odredbama čl. 73. i 74. ovog zakona,
- 20) obavlja trgovinsku djelatnost na sajmu suprotno odredbama člana 78. ovog zakona,
- 21) organizuje privrednu izložbu suprotno odredbama člana 79. ovog zakona,
- 22) vrši usluge tržišnice na malo, odnosno pijace a ne utvrdi tržišni, odnosno pijačni red (član 82),
- 23) vrši usluge tržišnice na veliko, a ne utvrdi tržišni red (član 85),
- 24) organizuje aukcijsku kuću suprotno odredbama člana 86. ovog zakona,
- 25) organizuje stočnu pijacu suprotno odredbama člana 87. ovog zakona,
- 26) roba u prometu nema deklaraciju napisanu na jednom od jezika koji je u službenoj upotrebi u Republici (član 89),
- 27) na jasan, nesumnjiv i lako uočljiv i čitljiv način ne istakne prodajnu cijenu na robi, odnosno ambalaži, neposredno pored robe ili u slučaju daljinske trgovine - neposredno pored prikaza ili opisa robe (član 90),
- 28) obavlja trgovinu na prodajnom mjestu u prodajnom objektu u koji potrošač ne može da uđe ili trgovinu ličnim nuđenjem, a ne istakne prodajnu cijenu (član 90. stav 2),
- 29) ne vodi evidencije utvrđene zakonom i drugim propisima i u svakoj fazi prometa i transporta robu ne prati vjerodostojna dokumentacija (faktura, dostavnica, otpremnica, otkupni blok i slično) iz koje se nedvosmisleno može utvrditi porijeklo robe, količina i vrsta robe, naziv i mjesto kupca (član 95),
- 30) obavlja ambulatnu prodaju robe koju u prometu ne prati dokument o porijeklu robe, količini i vrsti robe i otpremnice o izvršenoj prodaji kupcima (član 95),
- 31) prodaje robu u trgovini na veliko za koju nema isprave o njoj nabavci, za koju nije sačinjena kalkulacija cijena i koja nije evidentirana u skladu sa računovodstvenim propisima (član 96),
- 32) obavlja trgovinu na malo, a u svakom prodajnom objektu ili drugom prodajnom mjestu ne vodi i ne drži trgovačku knjigu koja sadrži evidenciju o kupovini i prodaji robe i ne obezbijedi dostupnost te evidencije (član 97),
- 33) evidencije o kupovini robe ne vodi na osnovu otpremnice, fakture, dostavnice i prijemnice, odnosno drugog dokumenta o kupovini robe, odnosno evidencije o prodaji robe ne vodi na osnovu odgovarajućeg računa, fakture i drugih dokumenata koji sadrže podatke o njoj vrijednosti (član 97),
- 34) pruža trgovinske usluge, a ne vodi evidenciju o primljenoj i prodatoj, odnosno isporučenoj robi i izvršenoj usluzi, niti vodi evidenciju za svako prodajno mjesto, odnosno poslovnu jedinicu u kojoj se vrše usluge (član 98) i

35) ne vodi evidenciju na osnovu isprava o izradi, odnosno nabavci robe ili isprava o naručenim uslugama (faktura, dostavnica, prijemnica, radni nalog, narudžbenica, revers i drugo), niti evidencije i isprave drži u svakom prodajnom mjestu, odnosno poslovnoj jedinici, a isprave o robi koja se transportuje u prevoznom sredstvu (član 98).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj odgovorno lice u privrednom društvu novčanom kaznom od 500 KM do 2.500 KM.

(3) Za radnje iz stava 1. t. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 24), 25), 26), 27), 28), 29), 30), 31), 32), 33), 34) i 35) ovog člana kazniće se trgovac kao preduzetnik novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM.

(4) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo registrovano za obavljanje djelatnosti proizvodnje ako ne posjeduje isprave o nabavci robe (repromaterijala) namijenjene proizvodnji (faktura, otpremnica i sl.), (član 96. stav 2).

(5) Za radnju iz stava 4. ovog člana kazniće se za prekršaj odgovorno lice u privrednom društvu registrovanom za obavljanje djelatnosti proizvodnje novčanom kaznom od 500 KM do 2.500 KM.

(6) Za radnju iz stava 4. ovog člana kazniće se preduzetnik registrovan za obavljanje djelatnosti proizvodnje novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM.

Član 120

(1) Novčanom kaznom od 800 KM do 4.000 KM kazniće se za prekršaj trgovac - privredno društvo ako:

1) prodavači nemaju odgovarajuću radnu odjeću, radna odjeća nije jednoobrazna i na vidljivom gornjem dijelu odjeće nije istaknuto ime i prezime prodavača (član 17),

2) na prodajnom objektu ili prodajnom mjestu nije istakao vrstu trgovinskog objekta u skladu sa klasifikacijom prodajnih objekata za trgovinu na malo (član 25),

3) na prodajnom objektu, odnosno prodajnom mjestu na jasan i vidljiv način ne istakne radno vrijeme, raspored dnevnog i sedmičnog radnog vremena, radno vrijeme u dane državnih praznika i neradnih dana i radno vrijeme privremenog načina obavljanja trgovine (član 27),

4) ne označi izmjene radnog vremena u slučaju vanrednih promjena, prekida ili drugih oblika privremenog prestanka obavljanja trgovine na određenom prodajnom objektu, odnosno mjestu (član 27),

5) na svim prodajnim mjestima gdje prodaje alkoholna pića i druga pića koja sadrže alkohol, duvan i duvanske proizvode ne istakne oznaku o zabrani njihove prodaje licima mlađim od 18 godina (član 28),

6) ne uskrati prodaju alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol, duvana i duvanskih proizvoda potrošaču ako procijeni da je mlađi od 18 godina, a potrošač dobrovoljno ne dokaže da je stariji od 18 godina davanjem trgovcu na uvid svog identifikacionog dokumenta sa slikom (član 28),

7) ne podnese zahtjev Ministarstvu za donošenje rješenja o prestanku obavljanja djelatnosti, i to prije prestanka rada (član 29),

8) u prodajnom objektu obavlja drugu djelatnost suprotno odredbama člana 30. ovog zakona,

9) obavlja trgovinu na malo uljem za loženje - ekstra lako i lako specijalno (El i Ls), a ne vodi evidenciju o prometovanim količinama (nabavka i prodaja) ulja za loženje (El i Ls), sa tačnim podacima o isporukama kupcima, te svakodnevnu evidenciju o stanju zaliha u rezervoarima (član 50),

10) pruža usluge trgovačkog centra, a ne pridržava se utvrđenog tržnog reda iz člana 54. ovog zakona,

11) na tržni red ne pribavi saglasnost organa jedinice lokalne samouprave (član 54),

12) obavlja prodaju robe i uslugu putem automata na mjestima za koje nadležna organizaciona jedinica gradske, odnosno opštinske uprave nije dala prethodno odobrenje, odnosno bez saglasnosti vlasnika ili korisnika prostora u kojem je smješten automat (član 58),

13) obavlja prodaju robe na pokretnom stolu, stalku ili sličnom improvizovanom objektu te iz rashladnih vitrina na javnim površinama na mjestima bez pribavljenog odobrenja nadležne organizacione jedinice gradske, odnosno opštinske uprave, odnosno bez saglasnosti vlasnika ili korisnika prostora na kojem je smješten pokretni sto, stalak ili sličan improvizovani objekat, odnosno rashladna vitrina (član 59),

- 14) obavlja trgovinu ličnim nuđenjem, a ne izda svakom direktnom prodavaču legitimacionu karticu i ne obezbijedi odgovarajuće skladište za robu koju prodaje i poslovni prostor za obavljanje administrativnih poslova (član 60),
- 15) postupi suprotno odredbama člana 61. ovog zakona,
- 16) obavlja elektronsku trgovinu suprotno odredbama člana 61. ovog zakona,
- 17) u prodajnom objektu komisiona roba nije smještena na posebnim policama, posebnom dijelu poslovne prostorije ili na drugi način odvojena ako se u istoj prostoriji prodaje i vlastita trgovačka roba komisionara (član 66),
- 18) obavlja otkup poljoprivrednih proizvoda, šumskih plodova i stoke suprotno odredbama člana 73. ovog zakona,
- 19) za otkupljene proizvode ne izda račun iz otkupnog bloka sa potrebnim podacima, račun iz otkupnog bloka nije potpisan od strane ovlašćenog radnika i ovjeren pečatom trgovca, u otkupnoj stanici, na otkupnom mjestu, odnosno u poslovnom sjedištu ne čuva knjigu izdatih računa iz otkupnih blokova, u skladu sa propisima o čuvanju knjigovodstvenih isprava i vrši otkup na otkupnim stanicama i otkupnim mjestima, a ne utvrdi tržišni red (član 75),
- 20) obavlja trgovinu na daljinu, a potrošaču prije kupovine ne učini dostupnim podatke iz člana 89. stav 5. ovog zakona,
- 21) bavi se priređivanjem sajmova, a ne pridržava se rokova predviđenih u kalendaru sajmova (član 78),
- 22) organizuje privredne izložbe i tradicionalne manifestacije, a ne vodi evidenciju lica koja izlažu ili prodaju robu, odnosno usluge, ne obilježi i izdvoji prostor na kome se održava privredna izložba i tradicionalna manifestacija od okolnog prostora i vidno ne istakne organizatora privredne izložbe i tradicionalne manifestacije i period trajanja izložbe i manifestacije (član 79. stav 3),
- 23) vrši usluge tržnice na malo, odnosno pijace, a ne pridržava se utvrđenog tržišnog reda i ne pribavi saglasnost jedinice lokalne samouprave na tržišni red (član 82),
- 24) obavlja usluge tržnice na veliko suprotno odredbama čl. 83. i 84. ovog zakona,
- 25) vrši usluge tržnice na veliko, a ne pridržava se utvrđenog tržišnog reda (član 85),
- 26) obavlja trgovinu na stočnim pijacama, a ne donese pijačni red i ne pridržava se pijačnog reda (član 88),
- 27) mijenja ili uklanja ili na drugi način umanjuje vidljivost ili čitljivost podataka iz deklaracije za robu (član 89),
- 28) ne istakne deklaraciju uočljivo na robu ili na njenom pakovanju (uključujući privezak, etiketu, alkicu, omot i slično), neposredno pored robe na mjestu prodaje i u katalogu ili drugom materijalu sa ponudom te robe koja je besplatno dostupna potrošačima na prodajnom mjestu, prije kupovine na način na koji se potrošači ne dovode u zabludu (član 89),
- 29) u trgovini na daljinu trgovci ne učine dostupnim podatke iz deklaracije potrošaču prije kupovine u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan (član 89),
- 30) na vidnom mjestu na jasan, nesumnjiv, lako uočljiv i čitljiv način ne istakne jediničnu cijenu usluge (član 90),
- 31) ne formira cijene robe u prometu putem kalkulacija i na osnovu njih ne istakne cijene za svaku robu, niti po tim cijenama prodaje robu (član 92),
- 32) daje popust potrošačima na cijenu suprotno odredbama člana 92. ovog zakona,
- 33) daje naročite prodajne podsticaje potrošačima suprotno odredbama člana 93. ovog zakona,
- 34) ne utvrdi, u pisanoj formi, pravila kada sprovodi postupak posebne vrste prodaje sa obaveznim sadržajem, te ako ih jasno, vidljivo i čitko ne istakne u poslovnom prostoru ili posebnom mjestu prodaje, lako dostupnom potrošaču (član 93),
- 35) nudi robu na prodaju preko kataloga, a u katalogu ne označi prodajnu cijenu robe i druge uslove prodaje i vrijeme važenja, te cijene i tih uslova (član 94),

36) za svaku prodatu robu ili izvršenu uslugu kupcu ne izda fiskalni račun ili drugi odgovarajući račun u skladu sa zakonom kojim se uređuje promet putem fiskalnih kasa, otpremnicu, dostavnicu, nota račun, paragon i otkupni blok (član 95),

37) obavlja trgovinu na malo, a vrijednost kupljene i prodate robe ne evidentira po maloprodajnim cijenama i prodaje robu za koju nema isprave o njenoj nabavci (otpremicu, dostavnicu, račun i slično), za koju nije sačinjena kalkulacija cijena i koja nije evidentirana u trgovačku knjigu (član 97),

38) ne vodi tačno i ažurno trgovačku knjigu (član 97),

39) prodaje i prevozi robu, odnosno vrši usluge za koje nema isprave, odnosno koje nisu propisno evidentirali (član 98),

40) ne dostavi Ministarstvu podatke o trgovini i trgovinskoj mreži, cijenama, promjeni cijena robe i usluga, zalihama, marži i druge podatke radi iniciranja i praćenja efekata mjera ekonomske politike u oblasti tržišta i trgovine (član 100).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u privrednom društvu novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM.

(3) Za radnje iz stava 1. t. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 24), 25), 26), 27), 28), 29), 30), 31), 32), 33), 34), 35), 36), 37), 38), 39) i 40) ovog člana, kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 200 KM do 1.000 KM.

Član 121

Novčanom kaznom od 150 KM do 800 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice ako prodaje poljoprivredne proizvode na tržnici na malo suprotno odredbama člana 81. ovog zakona.

Član 122

Novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj odgovorno lice u privrednom društvu ako je Ministarstvu dostavilo neistinitu izjavu o ispunjenosti propisanih uslova koje moraju ispunjavati poslovne prostorije, oprema, uređaji i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina i uslova koji se odnose na stručne spremljiva lica koja rade u trgovini (čl. 19. i 20).

Član 123

(1) Uz novčanu kaznu za prekršaj iz čl. 117, 118. i 119. ovog zakona, može se izreći zaštitna mjera zabrane vršenja određenih djelatnosti privrednom društvu u trajanju do šest mjeseci i zaštitna mjera oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili koji su nastali izvršenjem prekršaja.

(2) Uz novčanu kaznu za prekršaj iz čl. 117, 118. i 119. ovog zakona može se preduzetniku izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta kojima je izvršen prekršaj i zaštitna mjera zabrane vršenja određene djelatnosti u trajanju do tri mjeseca.

GLAVA XIV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 124

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona dovršiće se u skladu sa propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 125

(1) Fizičko lice koje na dan stupanja na snagu ovog zakona posjeduje sertifikat za obavljanje špediterskih poslova dužno je polagati ispit iz člana 21. stav 5. ovog zakona u roku do osam mjeseci od dana stupanja na snagu Pravilnika o polaganju stručnog ispita lica koja obavljaju špediterske poslove.

(2) Trgovci su dužni da svoju organizaciju i rad usklade sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 126

(1) Ministar će u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

- 1) Pravilnika o polaganju stručnog ispita lica koja obavljaju špediterske poslove (član 21. stav 8),
- 2) Pravilnik o minimalno-tehničkim uslovima koji se tiču poslovnih prostorija, opreme i uređaja koje mora da ispunjava prodajni objekat i prodajno mjesto u kojem se obavlja trgovina na veliko (član 32. stav 3),
- 3) Pravilnik o vrsti robe koja se može prodavati putem ambulante prodaje (član 34. stav 3),
- 4) Pravilnik o vrsti robe za koju se trgovina na veliko ne može obavljati u tranzitu (član 25. stav 4),
- 5) Pravilnik o minimalno-tehničkim uslovima koji se tiču poslovnih prostorija, opreme i uređaja koje mora da ispunjava prodajni objekat ili prodajno mjesto u kojem se obavlja trgovina na malo i za klasifikaciju prodajnih objekata u trgovini na malo (član 38. stav 3),
- 6) Pravilnik o načinu evidentiranja i kontroli prometa pogonskog motornog goriva preko uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa sprava za mjerenje tečnih goriva i automatskog mjerila nivoa tečnosti na benzinskim pumpnim stanicama (član 41. stav 6. tačka 1),
- 7) Pravilnik o načinu evidentiranja i kontroli prometa ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpnim stanicama, preko uređaja za evidentiranje prometa (član 47),
- 8) Pravilnik o načinu umrežavanja uređaja za evidentiranje prometa sa postojećom opremom od ovlašćenih servisera (član 47),
- 9) Pravilnik o uslovima ovlašćivanja koje moraju da ispune privredna društva koja vrše promet, ugradnju i održavanje opreme na benzinskoj pumpnoj stanici (član 47),
- 10) Pravilnik o postupcima i radnjama prilikom ugradnje opreme, pravima i obavezama vlasnika opreme (član 47),
- 11) Pravilnik o kontroli rada ugrađene opreme i ovlašćenog servisera (član 47),
- 12) Pravilnik o načinu i dodjeli identifikacionog broja uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa koji se instaliraju na benzinskim pumpnim stanicama (član 47),
- 13) Pravilnik o uslovima koji se tiču prostora, opreme i uređaja za obavljanje trgovine na malo uljem za loženje - ekstra lako i lako specijalno (EI i Ls) na prodajnim mjestima (član 50. stav 6),
- 14) Pravilnik o obliku i sadržaju evidencije o prometovanim količinama (nabavka i prodaja) ulja za loženje - ekstra lako i lako specijalno (EI i Ls), (član 50),
- 15) Pravilnik o obliku i sadržaju evidencije o stanju zaliha u rezervoarima (član 50. stav 6),
- 16) Pravilnik o obliku i sadržaju evidencije o kupcima i načinu dostavljanja evidencija Ministarstvu trgovine i turizma (član 50),
- 17) Pravilnik o načinu obavljanja trgovine ličnim nuđenjem (član 60. stav 9),
- 18) Pravilnik o načinu obavljanja daljinske trgovine - prodaje na daljinu (član 61. stav 11),
- 19) Pravilnik o minimalno-tehničkim uslovima koje moraju ispunjavati poslovne prostorije, oprema i uređaji za obavljanje trgovinskih usluga (član 63. stav 2),
- 20) Pravilnik o uslovima koje treba da ispune otkupna stanica i otkupno mjesto (član 73. stav 6),
- 21) Pravilnikom o obliku, sadržaju i načinu vođenja trgovačke knjige (član 97. stav 9),
- 22) Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja evidencije o primljenoj i prodatoj, odnosno isporučenoj robi i izvršenoj usluzi (član 98. stav 6),
- 23) Pravilnik o sadržaju, izgledu i načinu vođenja evidencije u trgovini (član 99. stav 2),
- 24) Pravilnik o obliku obrasca i sadržaju podataka o trgovini i trgovinskoj mreži, cijenama, promjeni cijena robe i usluga, zalihama i marži (član 100. stav 5).

(2) Ministar će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Uputstvo o obliku i sadržaju izjave o ispunjenosti propisanih uslova koje moraju ispunjavati poslovne prostorije, oprema, uređaji pomoću kojih se obavlja trgovina, kao i uslova koji se odnose na stručne spreme lica koja rade u trgovini (član 20. stav 9).

Član 127

Do stupanja na snagu propisa iz člana 126. ovog zakona primjenjivaće se propisi doneseni na osnovu Zakona o trgovini ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 6/07, 52/11, 67/13 i 106/15) ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 128

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o trgovini ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 6/07, 52/11, 67/13 i 106/15).

Član 129

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".